Bugünkü sayımız
12 sayfa
Akbaba, Gençlik, Sinema Sayfaları

VAKIT

15 inci Yıl * Sayı : 5212 — Perşembe, 14 Temmuz (7 inci ay) 1932 — Sayısı 5 Kuruş

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KÜTÜPHANESİ

İzmirde müfettişler Kongresi

İzmir 13 (Vakıt) — İlk tedrisat müfettişleri kongresi yarın mesaisini ikmal ederek dağılacaktır.

Gazi Hz. Yarın Ankaradan Hareket Ediyorlar

Lozan Konferansının Blânçosu.

Bir dünya meselesi şeklini alan Alman tamirat işini halletmek için Lozanda toplanan Avrupa diplomatları haftalarca çalıştılar, buhranlı günler geçirdiler, nihayet konferansı bir neticeye bağladılar: Almanlar Fransızlara tamirat bedeli olmak üzre 3 milyar mark vermiye razı oldular. Ve siyasî şartlar dermeyan etmekten vazgeçtiler. Bu netice karşısında Fransız matbuatı şimdi seviniyor.

Bu suretle Fransızların sevinmeğe hakları vardır. Çünkü Lozan konfiransı toplandığı zaman Alman murahhasları tamirat bedeli olarak 3 milyar değil, bir tek mark bile veremeyeceklerini söylüyorlardı. Fazla olarak Versay muahedesinin tadilini isteyorlardı. Almanyanın da Fransa gibi artık serbestçe silâhlanacağını iddia ediyorlardı... Ingiltere başvekili Makdonald ile Italya harciye nazırı M. Grandi konferansta Fransa baş vekilini M. Heryo'yu yalnız bırakmışlar, Alman noktai nazarına temayül göstermişlerdi. Konferansta yalnız kalan Fransa müşkül bir vaziyete düşmüştü. Bu itibarla konferansın vardığı son netice Fransız siyaseti için bir muvaffakiyet olarak telâkki olunabilir.

Almanlara gelince, onlar için sevinmeğe mahal olmasa bile kederlenmeğe de sebep yoktur. Çünkü Almanyanın tediyesini kabul ettiği (3) milyar markın aslı (30) milyar mark idi. Demek kiFransızlarıntamirat alacakları konferansta onda bire tenezzül etti. Bundan başka Almanlar (3) milyar markı derhal verecek de değillerdir. Kendilerine üç sene mühlet verilmiştir. (3) milyar mark bu mühletten sokra tediye edilecektir.

Sonra tamirat borcunun aslında altın mark ile tediye edilmek meşrut olduğu halde bu 3 milyar mark %5 faizli hazine bonosu ile tediye edilecektir.

Nihayet bütün bu kolaylıklara rağmen Almanyanın üç sene sonra 3 milyar markı tediye edip

Mehmet Asım

[Alttarafı 2 inci sayfamızda]

Yugoslavyada Diktatörlük mü Başlıyor ?

Belgrad, 13 (Hususî) — Yeni Beşvekil M. Milan Sreşkiç gazetelere verdiği beyanatta yeni kabinenin Yugoslavyanın dahilî ve haricî siyasetinde bir değişiklik yapmıyacağını söylemiştir.

Yeni Yugoslav Başvekili

Deveran eden şayialara nazaran bugünkü kabinenin diktatörlüğü ihya etmesi ihtimali de vardır. Çünkü yeni kabinede dahiliye nazırı olan M. Jika Laziç, eski diktatör General Jifkoviç'in idaresi altında bulunan "Beyaz el,, namındaki askerî teşkilâtın mümessili sıfatile kabinede bulunmaktadır.

Hariciye nazırı Boşko Evtiç'de General Jifkoviç'in kız kardeşinin oğlu olması dolayısile onun adamı demektir.

Bunun için bugünkü kabinenin hakikî idaresinin eski diktatörün elinde olacağı anlaşılmaktadır.

Romanyada iki fırka reisini öldürdüler

Bükreş, 13 (Hususî) — Romanyada fırkalar arasında intihap mücadeleleri bütün şiddetile başlamıştır. Bu yüzden mühim bir cinayet de olmuş ve iki fırka reisi öldürülmüştür. Hadise şöyle olmuştur:

Intihap propagandası yapmak üzre Buzada millî Saranist fırkasile liberal fırkası aynı binada toplanmışlar ve propaganda nutukları söylemiye başlamışlardır. Bu arada nutuk söyliyen millî Saranist fırkası reisi Buyçiyu liberal fırkası adamlarından birisi tarafından kurşunla karnından yaralanmıştır. Yaralandıktan sonra evine giden bu reis rüververini alarak tekrar toplanma yerine gelmiş ve o da bu defa liberallerin reisi Bradeanu ile bir akrabasını kurşunla yaralamıştır. Biraz sonra yaralı iki fırka reisi de ölmüştür.

Bu cinayet halk arasında büyük bir teessürle karşılanmıştır.

Gazi Hz.

Doğruca Yalovayı teşrifleri muhtemel

Ankara, 13 (Vakıt) — Gazi Hazretleri doğruca yalovayı teşrif edeceklerdir.

Cuma günü buradan hareketleri muhakkak gibidir.

Reisicümhur Hz. nin buradan ayrılması dolayısile fırka bürosu muvakkaten Istanbula nakledilecektir.

Bir Yunan güreşcisi Kara Aliye meydan okuyor!

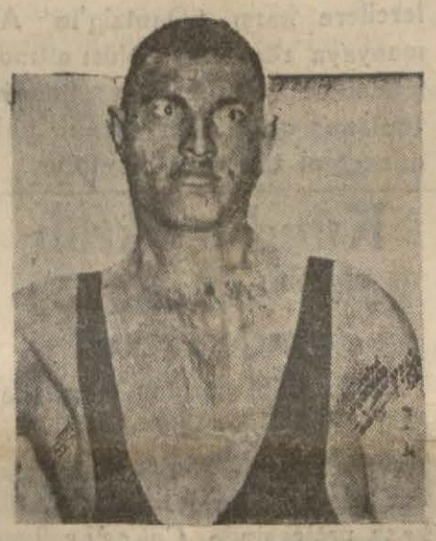

Yunanistanın Pire güreş şampiyonu Atanas Vasilyo bir mektup neşrederek baş pehlivanımız Kara Aliye meydan okumaktadır. Yazısını beşinci sayfamızda okuyunuz.

Cenevrede

Bu içtimada Cemal Hüsnü Bey bizi temsil edeeek

Hariciye vekilimizin Akvam cemiyetlnin içtimaında hazır bulunmak bugün Ankaradan hareket etmesi muhtemel olduğu yazılmıştı.

Bu hususta son dakikada Ankaradan almış olduğumuz atideki telgraf, Akvam cemiyetinin bu içtimaında memleketimizi Cemal Hüsnü beyin temsil edeceğini bildirmektedir.

Ankara, 13 (Vakıt) — Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü beyin ayın 16 sında Cenevrede bulunacağı hakkındaki haber doğru değildir. Cemiyeti akvamın bu içtimaında bizi Bern sefirimiz Cemal Hüsnü bey temsil edecektir.

Tarih kongresi

Müderrisler avdet ediyorlar

Ankara, 13 (Vakıt) — Tarih kongresi münasebetile gelen müderrisler hareket ettiler.

Türk tarih tetkik cemiyeti Yusuf Akçora Beyin riyasetinde toplanarak kongrenin neticelerile müstakil mesaisi etrafında görüşmüştür. Bu içtimada darülfünun müderrisleri de bulunmuşlardır.

Doktorlar arasında dedikodu

Acıklı bir müşahede: ilim kaybediyor!

Mazhar Osman Bey, her karnı acıkan Tokatlıyana mı gider, genç doktorları korumalı diyor ...

Mazhar Osman B.

Doktorların son toplanmasında bazı doktorlar tarafından bir kısım meslekdaşların müşkül vaziyetlere düştükleri mevzuu bahsedilirken "maruf, gayrı maruf,, diye ortaya bir de mesele atılmıştır. Tanınmamış doktorlar, uğradıkları müşkül vaziyetin "şöhretli, şöhretsiz,, doktorların aldıkları vizite ücretleri arasında bir fark olmamasından ileri geldiğini iddia, şöhretli doktorlarsa bu vaziyetin İstanbulda doktor kesafetinin fazlalığından doğduğunda israr ediyorlardı. Münakaşa ve dedikodu bu suretle devam ederken, Belediye İktisat Müdürlüğüne dikkate şayan bir teklif yapılmıştır. Bu teklifte Belediyenin diğer tarifeleri olduğu gibi, doktor vizite tarifelerini de tasdik ve kontrolü isteniliyordu.

Hem Belediyeye vuku bulan bu müracaat, hem de "gayrı maruf, maruf,, doktorlar mevzuu etrafındaki düşüncelerini öğrenmek maksadile dün Mazhar Osman Beyi gördük.

Mazhar Osman bey ne diyor?

Mazhar Osman Bey bize dedi ki:

[Alt tarafı 5 inci sayfamızda]

Beylikköprü faciası

Mesele çatallaşıyor : Mes'uliyet Nizamnaye mi aittir ?

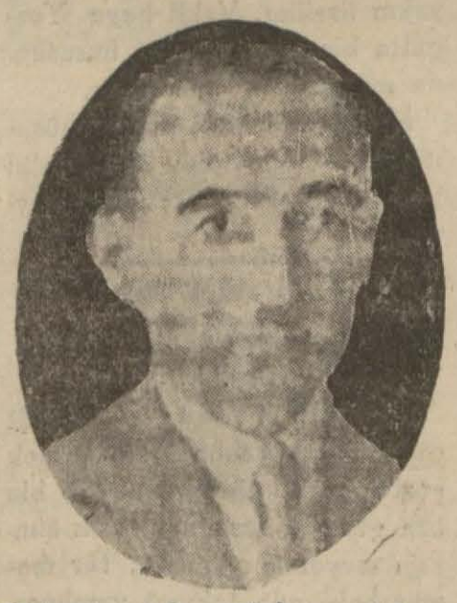

Hadiseyi yerinde tetkik ile meşgul heyet azasından inşaat kısmı müdürü **Akif B.**

İki gün evvel Beylikköprü kazası hakkında yapılmakta olan tahkikattan bahsederken Devlet Demiryolları İdaresine karşı şu sualeri sormuştuk:

1 — İstanbul ile Ankara arasında işliyen muhtelit katarlarda yolcu arabalarının yük vagonlarının önüne geçirilmesi her vakit tatbik edilen bir usul olduğu söyleniyor. Doğru mudur?

2 — Böyle ise bunun tatbikinde hiç bir fennî mahzur yok mudur?

3 — İdarenin fen heyetince böyle bir karar yoksa Beylikköprüde kazaya uğriyan trende buğday yüklü vagonların yolcu arabalarının gerisine bağlanması acaba kimlerin emri ile vukubulmuştur?..

Vakıa Devlet Demiryolları İdaresi doğrudan doğruya bu suallerimize

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

Orta mektep muallimliği için

Dünkü imtihandan bir görünüş

Dün Darülfünun konferans salonunda orta mektep muallimliği için imtihan yapılmıştır. Imtihana yüzden fazla talip dahil olmuştur.

Dün tahrirî olarak Türkçe, tarih, coğrafya, fizik, kimya riyaziye, ecnebi derslerinden imtihan yapılmıştır. Bunda muvaffak olanların pazar ve pazartesi günü şifahî imtihanları yapılacaktır.

Imtihana orta tedrisat umum müdürü Fuat bey nezaret etmiştir.

Dostluk Eserleri

Garbî Trakyalı seyyahlar dün abideye çelenk koydular

Evvelki gün şehrimize gelen Garbî Trakyalı Yunan seyyahları dün şehrin muhtelif yerlerini gezmişler, saat 16,30 da Cümhuriyet abidesine güzel bir çelenk koymuşlardır.

Seyyahlar on altı buçukta Tak-

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

Beylikköprü Faciası Etrafında

karşı bize resmî bir cevap vermemiştir. Fakat buna mukabil idarenin resmî noktai nazarı olarak telâkki edilecek derecede selâhiyet sahibi bir zat bir muharririmize bazı sözler söylemiş, bu sözler arasında bizi alâkadar eden suallere de cevap vermiştir. Dünkü nüshamızda kaydettiğimiz bu cevap arasında şu sözlere tesadüf ediyoruz:

— *Trenin, yük vagonlarının arkaya bırakılması suretinde tertibi için emir verilmiş değildir. Katarın bu şekilde tertibi idaremizin nizamnamesine muvafıktır. Katarın fren tertibatı da nizamnamelere uygundur. Yük vagonlarında fren vardır. Fakat otomatik fren yoktur. Otomatik fren yalnız yolcu vagonlarında vardır. Yük vagonlarına da yakında otomatik fren konulacaktır.*

Bizim kanaatimizce ve bir çok ihtisas sahibi zevatın ifadesince yük vagonlarının bahusus otomatik freni olmadığı halde yolcu vagonlarının arkasına takılmak suretile tertibi fennî değildir. Çünkü bu tarzı tertip bir kazayı doğrudan doğruya mucip olmasa bile nüfusça telefatın artmasına sebep olur. Nitekim Beylikköprü hâdisesinde on beş, on altı kişi sırf arkadakı buğday vagonlarının yükleri altında kalarak telef olmuştur. Böyle dehşetli bir hâdisenin şehadetile bir hakikat olduğu meydana çıkmış olan bir hatanın fenne muvafık olduğunu iddia etmek çok gülünç olur.

Fakat şimdi asıl garip olan cihet, bu kadar açık bir surette hata olduğu anlaşılan bir usul meselesinin işletme nizamnamesine muvafık olduğunun söylenmesidir! Eğer bu iddia doğru ise hâdisedeki mes'uliyetin vehameti eksilmez. Bilâkis daha ziyade artar. Çünkü bu mes'uliyet o nizamnameyi yapanlara kadar sirayet eder.

Eğer Beylikköprü kazası harici bir sebebin tesiri ile vukua gelseydi felâketin derecesi ve zararı ne kadar büyük olursa olsun mes'uliyeti nisbeten mahdut bir daireye münhasır kalırdı. Halbuki şimdi anlaşılıyor ki hâdisede harici sebeplerden ziyade usul meselelerinin daha büyük bir tesiri vardır.

Bu itibarla Demiryolları idaresinin bütün fen heyeti efkârı umumiyeye cevap verecek bir vaziyete gelmek üzeredir. Nafia Vekili Hilmi Beyefendinin bu işi büyük bir dikkat ve alâka ile tetkik edeceğini şüphesiz addederiz.

* * *

Son haberlere göre kazanın neden ileri geldiğini anlamak üzre yapılan tahkikata devam edilmektedir. Nafia Vekâleti tarafından tetkikat yapmağa mamur edilen ikinci fen heyeti tetkikatına dün de devam etmiştir. Bu heyet Demiryolları Umumî müdür muayini mühendis Nezir ve inşaat dairesi müdürü Akif Beylerden müteşekkildir.

Heyet tetkikatının neticesini birkaç gün içinde bir raporla Nafia Vekâletine bildirecektir.

Diğer taraftan Nefia Vekili Hilmi Bey Demiryolar idaresinden bütün demiryolların vaziyetlerini gösterir bir rapor istemiştir. Bu rapor da hazırlanmaktadır. Hilmi Bey bu gibi kazaların tekerür etmemesi için bütün demiryolu şirketlerinin işletme talimatnamelerini tetkik ettirmeğe karar vermiştir. Bu tetkikat neticesinde icap ederse talimatnemelerde değişiklikler yapılacaktır.

---

sim meydanında toplanmışlar, çelenk konuldektan sonra "Yaşasın Türkiye Cümhuriyeti,, , "Yaşasın Türkiye Reisicümhuru,, diye bağırmışlardır.

Seyyahlar tarafından abideye konulan çelengin üzerinde Türk - Yunan millî renklerinden bantlar vardır. Bu buntlardan birisinde "Garbî Trakya - Istanbul seyyahati,, , diğerinde "Garbî Trakyalı Yunanlı ve Türkler ibaresi bulunmaktadır. Ayrıca çelenge raptedilen bir kâğıda şu ibare yazılmıştır :

"Garbî Trakya gazeteciler birliği tarafından tertip olunan seyahate iştirak eden seyyahlar Türkiye Cümhuriyetine karşı besledikleri samimî muhabbet ve dostluğu izharla bahtiyardırlar.

Başvekilimizin cevabı

Seyyahati tertip eden heyet tarafından kafile gelirken Uzunköprü'den gönderdikleri telgrafa Başvekil Ismet Pş. Hz. telgrafla cevap vermişlerdir. Bu telgraf şudu:

"Hoş . geldiniz. Memlekette seyyahatten iyi intıbalarla ayrılmanızı temenni ederim,, efendim.

Başvekil: **Ismet**

Dahilî ve Haricî

Telgraf Haberleri

31 Temmuz intihabatına hazırlık

Almanyada asrî intihabat mücadelesinin hakikî vasıtaları, haricî nümayişlerdir!

Adeta ruhanî bir ehemmiyet alan bu nümayişlerde, muhtelif fırkalar karşılaşmakte ve aralarındaki mücadelede küçük fırkalar çok defa kalkınmak ihtimalini kaybetmektedir

Berlin, 13 (A.A.)— Lozan mukeratının bir neticeye iktıranı, intihap mücadelesinin hakikî başlangıcını göstermektedir. Çünkü şimdiye kadar Lozana doğru mamatuf olan umumî nazarı dikkat şimdi, 31 temmuzda icra edilecek olan umumî intihabata dönmüştür.

Her fırka, Lozanda istihsal edilmiş olan neticelerden kendi hesabına istifade etmiye çalışmaktadır.

Maamafi intihabata ait proğramları ve beyannamelerin eski kıymetleri kalmamıştır. Zira, Almanyanın asrî intihabat mücadelesinin hakikî vasıtaları haricî nümayişlerdir. Adeta ruhanî bir ehemmiyet alan bu nümayişlerde muhtelif fırkalar, karşı karşıya gelmekte ve aralarında vukubulan mücadelede küçük fırkalar ekseriya kalkınmak ihtimalini kaybetmektedir.

Önümüzdeki Rayştagda ancak 6 tırka bulunacağı ve bunların şu gurupları vücuda getirecekleri tahmin olunmaktadır:

1 — Naziler, en kalabalık bunlar olacuktır. 2 — Sosyalistler, 3 — Komünistler, 4 — Merkez katolik fırkası, 5 — Bavyera halkçileri, 6 — Hugenberg'in nasyonalistleri.

Bilhassa müfrit milliyetperverlerle Sosyal demokratlar arasındaki mücadele çetin olacaktır.

Hitlercilerin şimdiki hükûmete karşı alacakları vaziyete gelince: Bu vaziyet şimdiden emin bir surette tayine kalkışmak doğru olamaz.

Muhalefete geçtiklerinden beri sosyal demokratların veziyetleri, gayeri müsait olmadığı kayde şayandır. Merkez fırkası da, Hitlercilere karşı "Dantzig'in Almanyaya rücuu,, parolüsı altında mücadele etmek için kendini toplamış olup fazla azalık elde edeceğini tahmin etmektedir.

Von Papen hükûmetine gelince, hiçbir fırka, onun lehinde sarih bir vaziyet almamakta ve hükûmet fırkaların fevkında bulunmaktadır.

Berlin darülfünununda hadiseler

Berlin, 13 (A.A) — Dün Berlin darülfünununda müfrit milliyetperver talebe ile cümhuriyetçi talebe arasında yeniden kargaşalıklar olmuştur. Zabıta sopa kullanmağa mecbur olmuştur.

Darülfünun emini dün kurları tatil etmiştir.

Kanlı kargaşalıklara dair

Berlin, 12 (A.A) — Hitlercilerin Sosyalistler tarafından haber verilen tethiş hareketleri ile Prusyadaki kanlı kargaşalıklar yüzünden hâdis olan vaziyet, M. Von Gayl'in perşembe günü Nuedeck'da reisicümhur mareşal Hindenburg ile yapacakları mükâlemelerin mevzuunu teşkil edecektir.

Maarif Vekili

Yozgatta samimi tezahüratla karşılandı

Yozgat, 13 (Vakıt) — Maarif vekili Esat Bey refakatindeki zevatla bugün yozgata geldi. Hararetli tezahüratla karşılandı. Halk fırkası tarafından bir ziyafet verildi.

Hariçte tahsilde bulunan yüze yakın liseliler, Vekil beye Yozgatta bir lise açılması hususunda müracaatta bulundular.

Muallimleri kâfi, binası müsait olan orta mektebin liseye kalbi hususunu vekil B. tetkik etmeyi vadetti.

178 bin lira

izmir gümrüğünde bir hesap yanlışlığı

Izmir, 13 (Vakıt) — Ithalât gümrüğünde yanlış hesap etmek yüzünden 23 tüccardan 178 bin lira gümrük resminin eksik alındığı meydana çıkmıştır. Bir memur hakkında takibat yapılıyor.

Mançuride japonlar

Kabarovsk, 12 (A.A) — Tas Ajansı bildiriyor: 7 temmuzda Mançuri nehir filosu erkânı bahriyesini temsil eden 6 Japonyalı Harbinin Çin şark şimendiferleri iskelesini polis vasıtasile işgal ettirmişler ve muhafızları kovarak ambarların kurşun mühürlerini sökmüşlerdir.

Kundura kralı

Bata, kaza neticesinde öldü

Bütün dünyanın en maruf sanayi adamlarımdan kundura kralı diye anılan, Tomos Bata, gelen telgraf haberlerine göre, bir kaza neticesinde Çekoslavakyada ölmüştür.

Seyahatlerinde daima tayyareyi tercih eden Bata, hususî tayyaresile yeni bir seyahate çıkmış, bir uçuş esnasında sukut ölümüne sebep olmuştur. Kundura kralı birkaç ay evvel meşhur Ingiliz tayyareci Neville Stack'ın idare ettiği bir tayyare ile müessesenin Asyadaki şubelerini teftişe çıkmış, memleketine dönüşte şehrimize de uğrıyarak birkaç gün kalmış ve burada bir kundura fabrikası açılması için tetkikat yapmıştı.

Kundura kralının ölümü, her tarafta, bilhassa Çokoslovakya iktısadî muhitinede mühim akisler uyandırmıştır.

Promete

Batan deniz altı gemisinden ümit yok. Buna rağmen dalgıçlar faaliyettedir

Paris, 13 (A.A) — Prométée deniz altı gemisinin uğradığı facia hakkında tahkikat icrasına memur edilmiş olan komisyon taharriyatına devam etmektedir. Komisyon, ilk raporunu bahriye nazırına vermiştir.

Tahtelbahirin yüzdürülmesine ait olan tetkikatı icraya memur komisyon da mesaisine devam etmektedir.

Bu mesai, günden güne müşkilleşmektedir. Sebebi de enkazın ağır olması ve bulunduğu yerin vaziyetidir. Maamafih, teşebbüsün muvaffakıyetle neticelenmesi için hiç bir şey esirgenmiyecektir.

Yunanistanda buhran

Atina, 13 (A.A) — Makedonyada Noussa'daki en mühim mensucat fabrikalarından ikisi malî müşkülât yüzünden kapılarını kapamışlardır.

Millî banka reisi, mensucat sanyaiinin vaziyetini tetkik etmek üzre orayâ gitmiştir.

Maliye müsteşarı

Kırtasiye almak için Avrupaya gidiyor

Ankara, 13 (Vakıt) — Maliye müsteşarı Ali Rıza Beyle emlâk milliye müdürü Rüştü Bey Avrupaya gidecektir.

Ali Rıza Bey, Vekâletin kırtasiye işleri etrafında bazı memleketlerin fabrikalarile temaslarda bulunacaktır.

Türk dili Tetkik cemiyeti

Ankara, 13 (A.A.) — Reisicümhur Hazretlerinin yüksek himayeleri altında Türk dili tetkik cemiyeti bugün teessüs etmiştir. Riyasete Çanakkale meb'usu Samih Rıfat ve kâtibi umumiliğe de Afyon meb'usu Ruşen Eşref Beyler intihap olunmuşlardır.

Norveçle Danimarka

iki hükûmet arasında bir ihtilâf çıktı !

Oslo, 13 (A. A.) — Hükûmet, Groinlond'ın 600-30 64o-4o dereceleri arasında mahsur şark kısmının işgaline karar vermiştir.

Danimarka başvekili diyor ki

Kopenhag, 13 (A.A.) Beşvekil Groinland,ın bir kısmının Norveç tarafından işgalının bir gasp teşkil ettiğini, 1924 Danimarka - Norveç itilâfnamesine mugayır olduğunu beyan etmiştir.

Ottovaya doğru!

Londra, 13 (A.A) — Ingiltere devletini Ottava konferansında temsil etmek üzere M. Balduvin'in riyasetinde ve M. Neville Chamberlain, M. Thomas, Vikont Hailsam, M. Cunliffe Lister, M. Runciman ,ve M. John'dan mürekkep 6 nazırdan müteşekkil olan heyet, bu sabah Londradan hareket etmiştir.

izmirde Ergenekon piyesi

Izmir, 13 (Vakıt) — Ismet Pş. nın Gazi Hz. nin heykelini küşada geldiği sırada Halkevi temsil şubesi tarihî Ergenekon piyesini temsil edecektir.

Lozan Konferansının Bilânçosu

[Başmakalemizden mabaat]

etmiyeceği kat'î olarak kestirilemez. Çünkü gerek Almanyada yahut beynelmilel siyaset âleminde vuku bulacak tahavvüller hesabına senelik mühletin hitamında tekrar Almanyanın tediye kabiliyetine olup olmadığı meselesini ortaya koyabilir. Bu defa Lozan konferansında Almanyanın bir kalemde 27 milyar marklık borcunu silen siyaset süngeri o vakıt tazbiî olarak 3 milyar markı daha kolay silebilir.

Kaldı ki Lozanda tamirat meselesinin halli için kabul edilen esasların tatbiki için daha mühim bir şart vardır. Bu şart Amerikanın Avrupa devletlerinde olan harp alacaklarını silmiye razı olmasıdır ki şimdiki halde bu hususta hiç ümit noktası yoktur.

Fransa Almanyada olan tamirat alacaklarından vazgeçmiş, Amerikanın harp alacaklarından vazgeçmesi şartile muvafakat etmiştir. Amerika ise bir taraftan Avrupa devletlerinin tediye kabiliyetlerine göre kendilerile muamele yapacağını, Italya gibi memleketlerde olan alacaklarından vazgeçebilirse de Fransa gibi kasaları altın dolu olan memleketler lehine hiç bir fedakârlıkta bulunmıyacağını söylemekle beraber diğer taraftan harp borçlarından fedakârlık yapabilmesi için tahdidi teslihat meselesinde Amerika noktai nazarının kabul edilmeşini şart koşmaktadır. Bu itibarla Lozanda tamirat meselesi için kabul edilen hal şeklini kat'î ve nihaî olmak mutlaka üç sene sonra tatbik sahasına girecek bir tesviye tarzı olarak telâkki etmek mümkün değildir.

Demek istiyoruz ki Avrupa devletleri kendi meselelerini halledebilmek için mutlaka Amerikanın yardımına muhtaç bulunuyorlar. Amerika bu yardımı yapacak mı, yapmıyacak mı? Meselenin bütün döğüm noktası burdadır. Amerika bugün reisicümhur intihabatı ile meşguldür. Bu intihabat nihayet bulmadıkça Avrupa işlerile alâkadar olmıyacaktır. Bununla beraber şimden aksedilen bazı haberler vardır ki şayanı dikkattir. Meselâ harp borçları meselesi son günlerde yeniden Lozanda mevzuu bahsolduğu sıralarda "Amerikanın "borçlarına mukabil bize ne verebilecek devletler var mıdır? Sualini soranlar oldu.

Bu sual ile Amerikanın Fransa gibi tediye kabiliyeti olan memleketlerden harp alacaklarını istemekte ısrar edeceği, Fransa kat Italya ve hatta Ingiltere gibi bazı devletlerdeki alacaklarından vazgeçeceği tarzındaki sözler sıkı bir münasebeti vardır. Acaba harp borçları meselesinde Fransa ile Amerika birgün karşıya yalnız kalacak mı? "Fransızlar harp borçlarını nakit olarak vermek istemeyorlarsa Afrika adalarını Amerikaya terk etsinler. ,. şeklinde şimdi parlamento mahafilinde işidilen sözler resmî hükûmet notalarına kadar geçecek mi ? Nihayet Fransızların ısrarları karşısında Amerikalılar istedikleri adaları işgal edecek kadar ileriye gidecek mi? Yoksa Avrupada Almanyanın taaakkümüne mâni olmak iddiasile umumî harbe giren ve itilâf devletlerinin zaferini temin eden Amerika şimdi dahil olduğu halde bütün Avrupalıların zimmetindeki harp alacakları üzerinden bir süngeri geçirecek mi?

Mehmet Asım

GÜNÜN İŞARETLERİ

Bir Netice: Çocuklarımız okuyor

Bilmem dikkat ediyor musunuz, Büyüklere mahsus neşriyat hiç denecek bir haldedir. Büyük yaşlı akilere söz söyliyen bir mecmua nümkün değil tutunamıyor. Meslek sahibi yaşlı adamlara mahsus kitaplar değil, romanlar, hikâyeler kabak çekirdeği gibi eğlence nevinden kitaplar bile neşrolunamıyor. Avukatlar için güzumlu olan yeni neşredilmiş bir kanunun eski harflerle aasılmış blması ve kitabın başucuna (Bu kitap, avukatları yeni kanunu eski harflere çevirmekten kurtarmak için eski harflerle yazılmıştır) diye kayıt konduğu rivayeti epi dikkate lâyık bir hadisedir.

Eğer memlekete yalnız yaşıların gözile, yaşlıların ufkundan bakaydım günden güna okuma kabiliyetimizin sönmekte olduğunu tereddütsüzce söyliyecektim:

Yirmi otuz senelik itiyatla düşünen, dünyayı itiyatlarının kantikı ile tasnif eden adamlara göre bu hadisenin izahı kolaydır. Yeni harflere ısınamadık efendim deyip işin içinden fırakmak mümkündür.

Fakat bir taraftan eksilen neşriyata reğmen bir taraftan la artan bir nevi neşriyat olduğunu itiraf etmemek tek gözlük olur

Hekikat şudur: 928 den beri eni harfleri süratle öğrenen bir esil var. Bu çocuk nesli boyuna okuyor. Babıâli vitrinlerine bakınız. Kitapların mühim bir kısmı artık çocuklara hitap eden çocu edebiyatının eserleridir.

Bir taraftan seri halinde cihan ocuk edebiyatına ait bir çok serler tercüme ediliyor. Ve ucuz atla çocukların ellerine veriliyor. Beri taraftan da, çocuklara itap eden mecmualar vaziyetleini ciddiyetle muhafaza edebiliorlar. Gazeteler bile birer çocuk ayfası vücuda getirerek çoık neslinden istifade ediyorlar. Kitapçı muallim Ahmet Halidin bir çok çocuk kitapları arasınla Örümcek dede, Kıllı tavuk, ühulet kütüpanesi sahibi Semih ûtfinin Cüceler memleketinde dlı çocuk şaheserleri Türkiyede ncak okuyan bir çocuk nesli etiştikten sonra piyasaya çıkabilmiştir. Yeni harfleri bir kaç afta içinde öğrenen yeni çocuk er şeye rağmen harıl harıl kuyor. Ben bir çok ailelerde ecrübe ettim, 7-15 arasındaki çocuk nesil yaşlı aile fertlerine taş çıkaracak bir şekilde okuyor. Türkiye sekiz yaşında roman okuyan çocuğu ancak bu senelerde görüyor.

* * *

Yedi yaşında mektebe başlıan sekizinde çatır, çatır roman kuyan çocuğu görünce, eski arflerle okumıya çalışarak hâlâ ir kaç cümleyi sökemiyen nice aşlılar gözümün önünden resmi eçit yaptılar.

Sadri Etem

Motosikletli seyyah

M. Henning Holst adlı Danimarkalı bir mühendis Kopenagdan motosikletle şehrimize elmiştir. M. Henning'e 16 ya[illegible] kardeşi refakat etmekedir. Seyyahlar yarın Bursaya ideceklerdir.

Günün Haberleri

Belediyede:

Ekmek ve et Meselesi etrafında

Belediye iktısat müdürlüğü ekmek ve et meselelerile yakından meşgul olmıya başlamıştır. Bilhassa ekmeğin imaliye ücreti üzerinde tetkikat yapılmaktadır. Çuval başına fırıncılara verilmekte olan 215 kuruş ücret fazla görülmektedir Bu ücretin indirileceği ve bu neticeye göre ekmeğin halka daha ucuz yedirilebileceği tahmin edilmektedir. Bundan başka iktısat müdürlüğü ekmeklerin tamam ve hilesiz satılması için de yeni bazı çareler tesbit etmektedir.

Bu hususta bir de rapor hazırlanmaktadır. Rapor on beş güne kadar bitirilecektir.

Et meselesine gelince, mevsim icabı bu aylar et ucuza satılmaktadır. Yalnız diğer mevsimlerde de ihtikâra sapılarak pahalı et satılmasının önüne geçecek yeni tedbirler aranmaktadır.

Pansiyonlarda oturanlar ve konturat meselesi

Bazı pansiyonlardaki kiracıların pansiyon sahiplerile konturat yapmadıklarından dolayı haklarında ceza kesildiği belediyeye şikâyet edilmiştir. Belediye şubelere gönderdiği bir tamimde, pansiyonlarda oturan bekâr kiracıların pansiyon sahiplerile konturat yapmalarının kanunen mecburi olmadığını bildirmiştir.

Liman kooperatifi bir kömür deposu açıyor

Liman kooperatifi idare heyeti reisi imzasile belediyeye gelen bir mektupla kooperatifçe gömür deposu ittihaz edilmek üzere kerestecilerde bir yer gösterilmesi istenmiştir. Belediye gayesinin halka ucuz gömür satmk olan kooperatifin bu talebini kabul etmiştir. Münasip bir yer yakında gösterilecektir.

Bozuk konservalara dikkat

Bazı gizli imalâthaneler tarafından yapılan etiketsiz bozuk konservaların mahalle aralarında ve büyük pazarlarda satıldığı belediyeye ihbar edilmiş ve bu halin önene geçilmek için lâzım gelenlere emir verilmiştir.

Limanda:

Bir kaza

Bir mavna battı, bir tayfa boğuldu

Dün sabah Davutpaşa açıklarında bir kaza olmuş, Ereyli vapuru bir mavnayı batırmış, bir taife boğulmuştur. Vapur Çanakkaleden geliyordu. Davutpaşa açıklarında limana doğru ilerilerken kum yüklü bir mavnaya çarpmış, müsademe şiddetli olduğu için mavna derhal batmıştır. Kaza üzerine vapur derhal durmuş, etraftan balık tutmakta olan sandallalar yetişmişlerdir. Düşen Mehmet reis ile taife Ahmedi kurtarmışlardır. Diger taife Inebolulu Mehmet Ali boğulmuştur. Cesedi bulunamamıştır. Yapılan tahkikatta Unkapanı iskelesine mensup olan mavnanın kum yüklü bulunduğu ve Yalovadan geldiği anlaşılmıştır. Kaza hakkındaki tahkikate devam edilmektedir.

Poliste:

ücret meselesinden çıkan bir hadise!

Galatada rıhtım caddesinde Marmara oteli kâtibi Mehmet efendi ile aynı otelde oturan Rıza ücret yüzünden kavga etmişler, Rıza bıçakla Mehmedi elinden ve göğsünden yaralamıştır. Kavgaya Rızanın annesi de karışmış ve bu esnada Mehmet tarafından bıçakla elinden yaralanmıştır. Kavgacılar yakalanmıştır,

Otomobil kazaları gene çoğalmıya başladı

Dün gene şehrin muhtelif semtlerinde otomobil kazaları olmuştur. Kazalar sırasile şunlardır:

1 — Henüz yeni tamirden çıkmış olan 2327 numaralı otomobil Tepebaşından geçerken dört yaşında Koço isminde bir çocuğa çarparak yaralamıştır.

2 — Şoför Osmanın idaresindeki 1513 numaralı otomobil karnesiz dolasırken Seyrisefer memurların nazarı dikkatini çlbetmiş ve takibe başlanmıştır. Şoför Osman takip edildiğini anlayınca otomobili sür'atli sürmüş, bu esnada otomobil bir çukura yuvarlanmıştır. Osman hafif surette yaralanmıştır

3 — Pangaltı sineması önünden karşı kaldırma geçmekte olan sobacı Vasilin oğlu Apustol 1904 numaralı otomobilin altında kalmış. başından yaralanmıştır. Şoför Ali yakalanmıştır.

4 — Üsküdarda Balaban caddesinde demirci Mığırdıça 1588 numaralı otomobil çarpmış, Mığırdıç bacağından yaralanmıştır. Şoför Ismail yakalanmıştır.

5 — Şoför Nacinin idaresindeki otomobil Feriköyünde Ayhan isminde bir çocuğa çarpmiş, ehemmiyetli surette yaralamıştır.

6 — Türk gemi kurtarma şirketine ait bir otomobil Şehremininde tramvay biletçilerinden Ahmet efendiye çarpmış başından yaralamıştır.

7 — Şoför Nikolanın idaresindeki otomobil Galatada rıhtım caddesinde İranlı Süleymana çarpmış, tehlikeli surette yaralamıştır. Süleyman hastahaneye kaldırılmıştır.

Ticaret Ve iktısat

ipek fiatlarında ihtikâr mı var?

Şehrimizde mevcut ipek fabrikaları, ipeklerini Bursadaki beş fabrikadan tedarik ediyorlardı. Ahiren bu beş fabrikanın birleşmesi üzerine ipek fiyatlarının artması buradaki ipek ticarethaneleri sahiplerini telâşa düşürmüştür,diğer taraftan şehrimizdeki ipekçilerin Bursadaki bazı ipek fabrikalarının ihtikâr yaptığından bahisle sanayi müdüriyetine müracaat ettiklerini bir akşam gazetesi yazmıştı. sanayi müdürü, kendisine henüz böyle bir müracaat vaki olmadığını, müracaat yapılırsa meselenin vekâlete bildirileceğini, fakat ipek fiyatlarında ihtikâr olduğunu zannetmediğini söylemiştir.

Benzin fiatları

Benzin fiatlarının geçen seneye nazaran bu sene neden ehemmiyetli surette arttığı hakkında Ticaret müdürlüğünce başlanan tetkikat hayli ilerilemiştir.

Gümrüklerde:

Vazifenin Kudsiyeti

Seyfi Pş. memurlara bir konferans verdi

Gümrükler muhafaza kumandanı Seyfi Paşa dün şehrimizdeki muhafaza teşkilâtını ziyaret etmiştir

Seyfi Paşa, bütün muhafaza memurlarını gümrüğün ön salonunda teplamış kendilerine ayrı ayrı vazifelerini sormuş, bazı noktalar hakkında izahat almış, badehu memurlara hitaben mühim ve uzun bir konferans vermiştir. Seyfi Paşa bilhassa vazife kudsiyetinden bahsetmiş ve vazifeyi iki kısma ayırarak yolsuz bir şekilde yarı para kazanmanın fenalığını anlatmış ve her memurun her şeyden evvel kendi memuriyetine yüksek tutması icap edeceğini işaretle memleketin ve milletin refah içinde bulunması için varidatın çok olması lâzımgeleceği hakkında memurların nazarı dikkatlerini celbetmiştir.

Talili polis Neler söylüyor?

Tayyare piyankosunun sonuncu keşidesinde kazanan talılılerin isimlerini dünkü nüşhamızda yazmıştık. Talililerden biri olan müşterek aldığı bir bilete 200000 liralık büyük ikramiye isabet eden polis Tavfik efendi kendisile görüşen gazetecilere şunları söylemiştir:

"Piyanko biletlerini her ay muntazaman almaktayım. Şimdiye kadar ufak tefek ikramiyeler çıkmıştı. Fakat bu sefer büyük bir ümidim yoktu. Izinimi geçirmek üzere Yalovaya gitmiştim. Fakat vazifeme yetişmek için geç kalmıştım., Yalovadan dönüşümde köprüye çıkar çıkmaz arkadaşlarıma tesadüf ettim. Geç kaldığım için amirlerim tarafından arandığımı söylediler. Heyecan içinde karakola gittim. Fakat orada bana piyanko çıkığımı haber aldım. Elime geçen on bin lira ile kendime bir ev alacağım ve sevdiğim mesleğimden ayrılmıyacağım. Nişanlıyım bir de kayınvaldem var. Geçinip gideceğiz...

Tedrisat müfettişleri toplanıyor

İlk tedrisat müfettişleri bugün tekrar toplanacaklar ve biten tedris senesinin neticelerini tetkik eyliyeceklerdir.

Şehir haberlerimizin bir kısmı dördüncü sayfamızdadır.

Memleket Haberleri

İzmirin Karşıyakasında Elektrik

Karşıyakaya 15 Ağustosta elektrik cereyanı verilecek

Izmir, 11 (Hususî) — Izmirde üç sene evvel tesis edilen elektrik fabrikasından el'an istifade edemiyen Karşıyakaya 15 ağustostan itibaren cereyan verilebilecektir. Elektrik şirketi tarafından Karşıyakada tesisata başlanmıştır.

Karşıyaka halkı: Bir şehrin kan damarı mesabesinde olan bu tesisat hareketini memnuniyetle karşılamaktadır. Elektrik denizden kablo vasıtasile verilecektir. Çünkü sahilden verilmiye kalkışılırsa şirkete fazla masrafa mütevakkıf olacaktır. Kablo yakında denize atılacaktır.

Elektrik cereyanı verildikten sonra Karşıyakanın en mühim ve derhal temini lâzım gelen ihtiyaçlarından birisi daha kalmaktadır. O da su meselesidir.

Ağustosta Karşıyakaya su isalesi için yapılan projelar mütahhassıslardan mürekkep bir fen heyeti tarafından tetkik edilecektir. Hangi projenin daha muvafık olduğu anlaşılırsa o proje üzerinden münakasa açılacaktır.

Anasını öldüren, Evlât

Aksaray, — Şehrimizde çok müthiş bir cinayet olmuş, bir genç kendi annesini ustura ile kesmiştir. Hadise şöyle olmuştur. Burada Kızılca mahallesinde Alime oğullarından Yusuf isminde birisi, sabahleyin uykudan kalkmış, bir aralık asabî bir buhran içerisinde usturasına sarılmış ve annesinin üstüne yürümüştür.

Zavallı kadın birdenbire kendini toplıyamamış ve Yusuf ustura ile annesinin başını kesmiştir. Fatma isminde bu kadıncağız derhal ölmüştür. Yakalanan katil Yusuf hapishanede delilik nöbetleri geçirmektedir. Fakat facianın hakikî sebepleri etrafında tahkikat yapılmaktadır.

Nazillide mensucat fabrikası

Izmir — Sovyet Rusyadan getirilecek olan malzeme ile yapılacak mensucat fabrikalarından birinin Nazillide yapılacağı haberi burada halkı fevkalâde memnun etmiştir.

Bursa yolunda soygun

Bursa — Karaköy yolunda üç silâhlı adam, otuz yolcuyu getiren üç otobüsü soymuştur. Yolculardan 5 bin lira gaspedildiği söylenmektedir. Vali Fatin beyle jandarma kumandanı hadise yerine gitmişlerdir.

Izmirdeki cinayetin sebebi

Izmir — Boşnak Sailhin, hemşehrisi Bayramı balta ile öldürdüğünü bildirmiştim. Bunun sebebi şudur: Bir çocuğun döğülmesi meselesinden. Bayram ile Firoz Salihin babası Ibrahimin hadise günü yolunu keserek kendisini tehdit etmişler, Ibrahim eve kaçmış, Salih de bu esnada Bayramı vurup öldürmüşlerdir.

Konyada bir köy yandı

Konya — Burada Korucaova köyünde bir yangın olmuş ve 150 ev yanmıştır hakikî zarar belli değildir. Harikzedelere muavenet tertibatı alınmıştır.

Elhamra sinemasında yangın

Izmir — Elhamra sinemasında bir filim tutuşmuşsa da ateş söndürülmüştür.

Evvelâ inkâr, sonra itiraf

Izmir Karşıyakada bostanlı C. H. F. ocak reisi ve ticareti bahriye müdürlüğü mümeyyizi Kemal beyin katli hadisesi etrafındaki evrak muddei umumiliğe yerilmiştir. Karakolda Kemal beyi yaralayarak öldüren polis Yusuf efendinin müstantiklikçe ifadesi alınmıştır. Yusuf efendi, evvelâ hadiseyi inkâr etmişsede bilâhare şahitlerin ifadesi karşısında o gece ne yaptığının farkında olmadığını, şahitlerin ifadeleri veçhile cinayeti işlemiş olmasının muhtemel bulunduğunu söylemiştir.

Boğaz tokluğuna hırsızlık!

Izmir — Burada üç senedir bir çok evleri, hizmetçilik etmek bahanesile soyan Raziye isminde bir kadın yakalanmıştır. Bu kadın «boğaz tokluğuna» diye bir eve girer ve birkaç gün sonra sırra kadem basarmış.

Günün Haberleri

Bu sene mekteplerde lisan dersleri takviye edilecek

Orta mektep programları değişiyor

Ecnebi ve akalliyet mekteplerinde umumî Tarih ve umumî coğrafya bu seneden itibaren Türkçe okutulacak

Orta tedrisat umum müdürü Fuat bey şehrimizde tetkikat yapmaktadır. Fuat bey bir müddet daha kaldıktan sonra Ankaraya gidecek ve yeni tedris senesine ait hazırlıklarla meşgul olacaktır.

Aldığımız malûmata göre memleketimizde 77 orta mektep ve 24 lise mevcuttur. Bunlara 30 bine yakın talebe devam etmektedir. Bu sene yeniden bir kaç orta mektep ve lisenin açılması mukarrerdir.

Orta tedrisatta münevver bir vatandaşın alması lâzım gelen asgarî kültürü verecek tedris sistemi tatbik olunmaktadır.

Liselerde ise gençliğin yüksek tahsile yetiştirilmesile uğraşılmaktadır.Maamafih orta mekteplerde talebeyi hayatla mümkün mertebe daha ziyade temas ettirmek ve amelî hayatın tecrübelerile yetiştirmek için programlarda bazı tadilât icrası mutasavverdir. Riyaziye, fen, yurt bilgisi dersleri için evvelce Maarif vekâletince mukarrer tadilâtın bir kısmı bu sene, bir kısmı gelecek sene tatbik edilecektir.

Muallim kadrolarında bu sene lüzumsuz tebeddülât yapılmıyacak, ancak inzibatî ve idarî noktai nazardan nakilleri icap eden muallimlerin yerleri değiştirilecektir.

Avrupada tahsilini bitiren birkaç genç yeniden orta tedrisat kadrolarına dahil olacaklardır. Esasen ecnebi lisanlarına fevkalâde ehemmiyet verilmektedir, ancak bu seneden itibaren orta mekteplerle liselerde ecnebi lisanları takviye edilecek ve liseden mezun bir gencin bir lisanı kolaylıkla takip edebilmesi imkânı temin edilecektir.

Bu maksatla mekteplerde lisan tedrisatının ecnebi muallimlerle yaptırılması daha ziyade teşmil edilecektir. Orta ve lise derecesindeki ekalliyet ve ecnebi mekteplerinde umumî tarih ve umumî coğrafya bu seneden itibaren Türkçe olarak okutulacaktır.

Malûm olduğu üzere şimdiye kadar bu mekteplerde yalnız Türk tarihi ve Türk coğrafyası Türkçe olarak tedris edilmekte idi, orta ve lise derecesindeki akalliyet ve ecnebi mektepleri doğrudan doğruya maarif vekâleti orta tedrisat umum müdürlüğüne bağlanmışlardır.

Rana B. tetkiklerine devam ediyor

Şehrimizde bulunan gümrük ve inhisarlar vekili Ali Rıza bey dün akşama kadar inhisarlar umum müdürlüğünde meşgul olmuş, memurlara ait sicil dosyaların ve kadroları tetkik etmiştir.

Tuz inhisar idaresinin umum müdürlüğü taşınmasına devam etmektedir.

Darülfünundaki Kürsüler

Profesör 30 kürsünün lâğvını teklif etmiş

Önümüzdeki hafta zarfında hükûmetin Darülfünunun islâh işile uğraşacağı söylenmektedir.

söylendiğine göre profesör Malş, Darülfünunda 30 küsünün lâğvını teklif etmiş.

Göztepepeki Amerikan mektebi binası

Göztepe ve Adanaki Amerikan mekteplerinin iktısadi müşküller dolayısile alâkadarları tarafından kapatıldıklarını yazmıştık. Köztepe mektebindeki Türkçe hocaları dün maarif idaresine gelerek kendilerine başka bir vazife verilmesini istemişlerdir.

Köztepedeki mektep binasının bir Türk mektebi yapılması tasavvur edilmektedir.

Millî müdafaa Vekîli şehrimizde

Milli müdafaa vekili Zekâi B. dün sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmış, Haydarpaşa istasyonunda Vilâyet ve Kolordu erkânile diğer bazı zevat tarafından karşılanmıştır.

italyan filosu Cumartesi gelecek

Italya sefiri Baron Pompeo Aloizi Italyadan şehrimize gelmiştir.

Baron Aloizi Italyan filosunun şehrimizi ziyareti esnasında burada bulunacak, sonra mezuniyetle tekrar Italyaya gidecektir.

Bugün limanımıza gelmesi beklenilen Italyan filosunun muvasalatı tehhür etmiştir. Filo cumartesi sabahı saat sekizde limanımıza gelecek ve bir hafta burada kalacaktır:

Adliyede:

Bakımsızlık Yüzünden ölen buga

Mahkeme bir köy halkının buğanın bedelini ödemesine karar verdi. Dün ikinci ceza mahkemesinde dikkate şayan bir dava görüldü. Maznun mevkiinde, ölume sebebiyet cürmünden suçlu olarak, Halkalı köyü ihtiyar heyeti bulunuyordu. ölen hükûmetin Bulgaristandan 148 liraya satın aldığı ve birinci Halkalıya verdiği damızlık bir buğadır: Köylü buğanın iaşesini, bakımını, ve sairesini temin edecekken bunu yapmamış, üşüyerek hastalanmasına ve ölümüne sebep olmuştur, mahkemede okunan sıhhiye heyetinin raporunda da ahırın gayrı sıhhî olduğu, pis ve karanlık bulunduğu, hayvana yem verilmediği tesbit olunmuştu.

Fakat neticede mahkeme Halkalı köyü ihtiyar heyetinin cezaî noktai nazarından beraatine karar verdi. Yalnız, köy halkı buğanın bedeli olan 148 lirayı ödeyeceklerdir:

Metresini öldürenin muhakemesine dün başlandı

Metresi Saadeti temel çivisile öldüren Salih Ismailin muhakemesine dün Agırcezada başlanmıştır. Maznun, cinayeti bir kıskançlık yüzünden yaptığını ve vurduktan sonra acıdığını söylemiştir. muhakeme şahit celbi için başka güne bırakılmıştır.

Fransızların Bayramı

Bugün Fransızların millî bayramıdır. Bu münasebetle bugün saat 11 de eski Fransa sefareti binasında Fransız maslahatgüzarı M. Barbier şehrimizdeki Fransızları kabul edecektir.

Zeki Velidi Bey

Istanbul darülfünunu edebiyat şubesi tarih muallimlerinden Zeki Velidi beyin istifa ettiğini dün Ankara muhabirimiz bildirmişti. Bu istifa, ilk top'anmasında darülfünun divanında konuşulacaktır. Darülfünun emini hasta olduğu için divanın ne günü toplanacağı belli değildir.

Telefon şirketi dün müdafaasını yaptı

Telefon şirketi aleyhine açılan davaya dün ikinci ceza mahkemesinde devam olunmuştur. Davacı ve suçlu vekilleri dünkü celsede müdafaalarını yapmışlardır. Şirket vekili, otomatik kontörler bozulduktan sonra müşteriye gönderilecek hesap fatorasının ne suretle tesbit edildiğini izah ederken, şirket tarafından, kontörlerin bozulması üzerine ne yapılmak lâzımgeldiğinin şirketin Londradaki heyeti fenniyesinden sorulduğunu ve bu gibi ahvalde vasatî hesap usulünün tatbik edildiği şeklinde bir cevap alındığını söylemiştir.

Muhakeme karar için 18 temmuz pazartesi günü saat on dörde bırakılmıştır.

Tavuk meraklıları dün toplandılar

Dün toplananlardan bir kısmı

Bazı tavuk meraklıları ve bir müddetten beri faaliyette bulunmayan kümes hayvanları koruma cemiyeti azaları dün Halk evinde toplanmışlar, yeni bir cemiyetin kurulması esaslarını görüşmüşlerdir. Toplanmaya diğer bazı zevatında iştiraklerinin temini için başka bir gün devam edilecektir.

GObi çöllerinde

Türkçeye çeviren: **ÖMER RIZA** —29— Yazan: **SVEN HED**

Bu adam bizim ne olduğumuzu bilmiyordu. Belki de bir yasî ajanlar, casuslar veya beyaz haramiler sanmakta idi. son bu fikirde idi. Hsu Rensin muvasalâtımızı müteakip Ku daki hükûmet muhafızlığına müracaat ederek bize karşı receği muamele hakkında talimat istediğini ve bu müra cevabını beklediğini onun için bize bu şekilde cevap ver söyledi. Vaziyet bu merkezde olduktan sonra Prensi muva ya mahal yoktu. İhtimal ki bazı siyasî âmiller de vardı. Turgutlar içinde bir çoklarının Mongol cümhuriyetine ta olduklarından ve bir an evvel ona iltihak etmelerinden bah nuyordu. Profesör bu fikre iştirak etmedi. Çünkü Prens bu hareketi takip ettiği takdirde prensliğini kaybederdi. Onun Prens Çin hükûmetine taraftardı ve ona sadıktı.

Elhasıl Bronsun ihtiyat göstermesi kendi lehinde idi. Ç günün birinde 18 müsellah Avrupalı on Çinli ve yüzlerce sahibi bir kervan onun sulh ve müsalemet içinde yaşıyan sine konmuş ve daha evvel böyle bir şey görülmemişti. Bi ülkesini fethedebilecek derecede kuvvetli idik. Sonra bizi gören Mongollarla Çinliler hakkımızda bir sürü şayialar mişler bizi koca bir ordu diye tavsif etmişlerdi.

Nihayet, Turgutlar reisine kendimizi tanıtmağa karar dik. Profesör Hsu mufasal bir name yazarak vaziyeti izah cekti. Namede şunlar yazılı idi:

" Sizi ziyaret için karargâhınıza geldik. Kabul olunma ğımızdan teessür duyduk. Çin hükûmetinin himayesi altında hey'etimiz, ilmî tetkiklerde bulunmak için seyahat ediyor. Şi nur, Hami, Tihua ve daha başka yerlerde cevvî istasyonlar ve bunlarla yağmur, rüzgâr ve harareti tetkik edeceğiz.

"Hali hazırda Etsin gölün garp kıyısındayız. İstasyonu kurmuş bulunuyoruz. Onun için zatı fahimanenizi ve memur nızı ziyaret etmeği vazife saydık. Bu sayede maksatlarımız zah ve istasyonu himaye etmenizi rica etmektir. Sırf ilmî te lerle meşgul olduğumuzdan hey'etimizin bütün azası ilim a insanlardır. Hiç bir siyasî maksat veya emel ile alâkamız yo Doktor Seven Hedon yirmi senedenberi Taşi Lamanın di dur. Tibette mükerrer defalar seyahat etmiş ve kutsiyetp Lamanın himayesine mazhar olmuştur. Bundan başka ke kudsiyetpenahı Pekinde bir kaç defa ziyaret etmiş, ona bu valiyi ziyaret edeceğini söylemiş ve daima kudsiyetpenahın vikile karşılanmıştır.

Profesör Hsu de "Sarı din,, e karşı son derece hürmetki Tesis ettiğimiz istasyon memleket örf ve âdetlerine kadar müdahale etmiyecektir. Buna ikimiz de söz veriyoruz

Şayet bizi kabul edemiyecekseniz heyetimizden üç kişi rada kalacağından arada herhangi bur sui tefehhüm vuku imkân kalmıyacağını göreceksiniz.

Şunu da arzedelim ki heyetin bütün erkânı Çin hariciye zareti ve maarif nezareti tarafındn verilen pasaportu taşıy

Arzu ettiğiniz takdirde bunları muayene edecek bir mü

gönderebilirsiniz.,,

Matte bu mektubu alarak Prense gitmiş ve bir müddet s bir (Tuşmid) yani bir kâtip ile gelmişti.

Kâtipten, Çince ile yazılan mektubun anlaşılamadığını ber aldık. Mongol Serat mektubu Mongolcaya tercüme etti tip te mektubun mazmununu anladıktan sonra gittise de ak kadar bir haber gelmedi.

17

Soho Nor'dan Gaşun Nor'a

21 Teşrini evvel sabahı Larson beni uyandırdı ve Turgu Prensinin bizzat geldiğini haber verdi. Prens Larsonun çad da idi. Gelen ihtiyar prens değil, fakat oğlu idi.

Bir dakikada hazırlandım ve muhterem misafiri çade davet ettim. Prens bana babasının kırmızı bir kartı ile renkli bir kurdele verdi. Babasının adı: Kun Vang Dagi Ülkesinin adı Etsina, isminin sağ tarafında "Turgut ulusu zılı idi.

Etsina ülkesinin asıl hâkimi olan misafirimiz, boylu pe sevimli bir zattı. Nezaketi, terbiyesi, bizi minettar eden bir hiyette idi. Onun bize karşı iyi niyetler beslediği görülüyo Profesör Hsuyü çağırttım. Büyük Prens tarafından ona da ve kurdele gönderilmişti. Okuduk, konuştuk ve çay içtik.

Misafirimiz bize dedi ki:

—Şayet pederimi mutlaka görmek istiyorsanız buna mâni yo tur. Fakat kendisi hastadır. Yalnız en yakın akrabalarile metçileri yanına girebiliyor.

Derhal cevap verdim:

— Maksadımız zatı fahimanelerini taciz etmek değildi Hürmet ve tazimlerimizin ona arzı kâfidir.

Prens, dün gönderdiğimiz nameyi elinde tutuyordu. Bizden bunun tekrar tercümesini istedi. Tercüme ettik. Memnun olu Ve istediklerimizi yapmakta ve istediğimiz gibi hareket etmek te serbest olduğumuzu bildirdi.

Nihayet Prens bize kendisinden hangi hizmeti dilediğimiz sordu.

Kayığımızı Soho Nordan Goşun Nora götürecek bir araba mühtaç olduğumuzu söyledik. Prens son derece nazikâne cevap verdi ve dedi ki:

— İstediğiniz arabayı hemen göndereceğim. Fakat araba

SPOR

Ankara-Istanbul muhtelitleri yarın karşılaşıyorlar

Pire güreş şampiyonu Kara Aliyi defi ediyor

Futbol mevsiminin geçmiş olmasına rağmen, yarın Kadıköy stadında gene hayli mühim futbol maçı vardır. Kongre kupası içia Istanbul ve Ankara muhtelitleri karşılaşacaklardır. Malûm olduğu üzere, geçenlerde Ankarada toplanan kongre dolayısile Istanbul, Ankara ve Izmir muhtelitleri arasında maçlar tertip edilmişti. Ankarada yapılan bu maçlarda Istanbul - Izmir maçı yarım kalmış ve Izmir takımı maça devamdan imtina etmişti. Bunun üzerine Izmir mağlûp Sayıldı. Ankara - İstanbul maçı da berabere neticelendi. Bu vaziyette Ankara ile Istanbulun bir daha karşılaşması icap ediyordu. Bu ikinci maçın Istanbulda yapılması kararlaştırıldı. İşte yarınki maç.. Bu münasebetle yapılacaktır.

Ankaraya giden istanbul muhtelit muhtelif sebebler dolayısı ile istanbulun çıkarabileceği en kuvvetli muhtelit değildi. Yarın Ankara karşısında mevki alacak olan muhtelit, eğer tam takım halinde çıkabilirse bu maçın neticesinden istanbul için ümit var olabiliriz.

Ankara takımını sahamizda göreceğimiz için memnun oluyor ve güzel, samimî bir maç bekliyoruz.

Ankara. 13 (Vakıt) — Istanbul muhtelitile Ankara muhtelitleri arasında kongre kupası için berebere kalınmıştı. Neticeyi almak için Ankara muhteliti bu akşam Istanbula hareket etti.

Cumagünü maç, Ittihat spor sahasında yapılacaktır. Ankara muhteliti avdette Eskişehir muhtelitile de bir maç yapacaktır.

Futbol federasyonunun bir tebliği

Istanbul, 13 (A.A) — T. I. C. I. Futbol federasyonundan tebliğ edilmiştir:

Ankara - Istanbul muhtelit takımları arasında kongre kupası nihaî müsabakalarının 15-7-1932 Cuma günü Kadıköyünde Fenerbahçe stadında saat 17,30 da yapılması tekarrür etmiştir.

Maç hakemi Şeref Beydir.

Bu maç beraberlikle neticelendiği taktirde yeniden kura ile oyuna başlanarak birer çeyrek saatlik haftaym ile yarım saat temdit edilecektir. Gene müsavi netice alınırsa oyun 17-7-1932 pazar günü saat 18 de ayni saatte ve ayni şartlarla tekrar olunacaktır.

Bir yunanlı meydan okuyor!

Atinada çıkan spor gazetelerinden "Atlitiki Foni,, son sayısında Pire serbest güreş şampiyonu Atanas Vasilu'nun bir mektubunu neşretmektedir.

Yunan pehlivanı bu mektubunda Türkiye baş pehlivanı Kara Aliyi kendisile serbest bir güreşe davet etmekte ve maçın yapılacağı yerle tarihinin intihabını Kara Aliye birakmaktadır.

Pehlivan Vasilu Kara Ali bu defiye cevap vermediği takdirde kendisini galip addedeceğini mektubuna ilâve etmiştir.

VAKIT — Bu davetî yaapn Yunanlının derecesini tabii bilmiyoruz. Fakat meşhur Jim Londos ile derhal güreşmeyi kabul eden Kara Alimizin bu daveti kabul etmekte tereddüt bile etmiyeceğini tahmin ediyoruz. Yalnız malûm olduğu üzre Kara Ali Türkiye alaturka güreş baş pehlivanıdır. Bir zamanlar serbest güreşe de çalışıyordu. Bu güreşte ne kadar ilerledi, bilmiyoruz. Herhalde bu davet ve bu maç hakkında bir fikir yürütmek üzre "Kara Ali,, mizin cevabını beklemek lâzımdır. Bu cevabı bekliyoruz.

Çukurbostanda yeni bir saha daha açılıyor

Yarın Çukurbostanda bir spor sahası daha açılacaktır. Bu yeni sahayi hazırlayan " Karagümrük idman yurdu,,dur. Açılma resmi saat 14 te yapılacaktır.

Davetler

Seyrisefain futbol kaptanlığından:

Mühim bir meseleyi görüşmek üzere aşağıda isimleri yazılı futbolcuların yarın saat 9 da klübe gelmeleri rica olunur:

Osman, Ali, Necdet, Ali, Ibrahim, Hasan, Muhiddin, Eşref, Sedât, Necdet, Nevzat, Ercüment, Lütfi, Hüseyin, Bekir, Fazıl, Rüştü, Zühtü, Sait, Ismet, Saadettin, Mustafa, Niyazi, Ahmet Bahattin.

Ankaralı sporcular geliyorlar

Istanbul mıntakası Merkez heyeti riyasetinden:

Ankara - Istanbul kongre kupası nihaî müsabakasını yapmak üzere şehrimize gelecek olan Ankaralı arkadaşlarımızın istikbali için sporcularımızın saat 10 da Haydarpaşa istasyonunda hazır bulunmaları tebliğ olunur.

Doktorlar arasında dedikodu

Üst tarafı 1 inci sayıfada

— Evvelâ doktor vizite tarifelerinin Belediyelerce tasdik ve kontrol edildiğini ne bir memlekette gördüm, ne de işittim. Bu en çok etıbba odalarının düşüneceği bir iştir. Bizim etıbba odası son zamanlarda Berlin ve Paris sefirlerimize müracaat ederek oradan etıbba birliklerinin nizamnamelerini ve bu gibi fiat meselelerini getirtti. Tetkik ediyoruz. Bizde doktorların vizite ücreti Avrupaya nazaran fevkalâde azdır. Avrupada küçük ve büyük doytorların hepsi, yapılan teşkilât sayesinde, rahatça yaşıyabilecek, çocuklarının talim ve terbiyelerine bakabilecek, alât ve edevatı tıbbiyesini alabilecek, bilhassa tasavvur edilemiyecek derecede pahalı ve her gün çeşit çeşit çıkan tıp kitaplarını ve mecmualarını satın alabilecek,senede birçok defa toplanan muhtelif şehir kongrelerine iştirak edebilecek derecede para kazanabiliyorlar. Bizde teşkilâtsızlık vardır. Hayata yeni atılan ve henüz şöhret alamıyan doktorlarımız, gençliklerini büyük mahrumiyet içerisinde geçiriyorlar. İlmi takibe değil, ancak maişetlerini temin derdine düşüyorlar. Vakıa memlekette şöhret kazanan otuz kırk hekim vardır, ve Avrupa hekimlerine nazaran devede kulak kabilinden bir az kazanabiliyorlar. Fakat bu kazanç kendilerine pek te ucuza malolmuyor. Fevkalâde yoruluyorlar. Bütün zamanlarını hasta arkasında kaybediyorlar. İlim için çalışmağa pek az vakit bulbiliyorlar. Genç, kazanamıyor. ve ilerliyemiyor. Yaşlı, tahammül edilemiyecek yükler altına giriyor. Neticede her iki taraf ta çarınaçar ilmi ikinci dereceye bırakıyorlar. Ve her iki taraf ta kaybediyor .

Avrupada mükemmel teşkilât vardır. Orada tanınmış doktorlar, haftanın muayyen bir kaç gününde öğleden sonraki bir iki saatini "müşaverei tıbbiye,, ye bırakıyorlar. Bizim yaptığımız gibi her müracaat eden hastayı kabul ve muayene, şırıngasına varıncıya kadar tedaviyi takip etmek külfetinden azade kalıyorlar.Onların yalnız bazı meselelerde ve yüksek ücretlerle tıbbî fikirleri alınır.

Diğer küçük hekimler, küçük bir ücret mukabilinde müşavirin gösterdiği yol üzre tedaviyi takip eder.

Bu suretle büyük doktor yorulmadığı halde çok kazanır, ilimle uğraşmağa, dinlenmeğe vakit bulur. Küçük doktor da iş bulur, şöhret kazanır ve yarının bir müşavir namzedi olur.

Bizde vizite ücretlerindeki nisbetsizlik pek ziyadedir. Herkes, aradaki bir veya iki lira farkı mühimsemiyerek daima büyük doktora gidiyor, küçükler işsiz kalıyor.

Bugün öyle arkadaşlarımız var ki, bir kâğıt, hatta yarım kâğıt mukabilinde beş katlı apartımanların en üst katında hasta tedavi ediyor. Elinde elektrik makinesi, Tansiyon cihazı olduğu halde yüksek mardivenleri tırmanıyor. Hastayı muayene, tedavi, teselli ediyor, şırıngasını, masajını yapıyor. Bu ağır şerait altında ancak iki üç hastaya bakmak kabil oluyor. Binaenaleyh kazançları 30-40 kâğıdı geçmiyor. Halbuki ayni apartımana saç kestirmek için çağırılan bir kadın berberine verilen üç hatta beş lira kimseye çok görünmüyor, ben, şu anda sandalcılık yapan bir kaç hekim bilirim!.

İlim adamlarının kispi ve refahı bir memleket için şeref olmalıdır. Fransada kartiye hekimlerinin derecesi başka, mütehassısların başka, tıbbî müşavere için çağrılanların büsbütün başkadır. Profesörler bile derece derecedir. Ondan maada yapılan işe göre de şekil değişir. Bir parmağa, avuç içerisine, kola ve saireye yapılan ameliyatlarîn bile ayrı ayrı fiatları vardır. Bizde ise en mühim ameliye ile en küçüğü ayni ücretle yapılmaktadır. Herkes iyi doktorlardan mütena'im olmak ister. Bir doktorun mutlaka eski ve şöhretli olması en iyi olmasını icap ettirmez. Genç doktorlar da az çok meydanı boş bulmalı ki memlekette ilim ilerliyebilsin ve adam yetişsin. Her karnı acıkan "Tokatlıyan iyidir!,, diye oraya mı gidip karnını doyurmalı?

Fakülte tahsilini bitiren her gence bir diploma vermiş ve ona itimat etmiştir. Memleketimizde küçük doktorların yükselmesi gayet güçtür. Büyük doktorların lüzumsuz yere yıpranması acınacak bir derecededir.

Hekimlerimizin halkımıza karşı namütenahî yardımcı olduğunu da söylemek isterim. Narhtan az verene, nısıf verene, hatta beşte bir verene hangimiz ne diyebiliriz? Aç kalan bir kimseye bir okka ekmek vermeği hiç bir fırın, hiç bir lokanta hatırına getirmez. Fakat bizim şefkatimize müracaat eden hastayı on para da vermese reddettiğimiz vâki değildir.

Hükûmetin her hastanede mevcut Polikinikleri, müteaddit dispanserler fakir halkın ihtiyacına belegan mabelâğ kâfi iken zaten mahdut olan mesai saatlarında doktorlara gelen ve "para veremiyeceğim!,, diyen hastalara ne kadar bakıldığını her doktorun defteri vicdanı pek iyi gösterir.

Belediye ne diyor?

Ayni teklif üzerinde dün Belediye giderek İktısat müdürü Asım Beye sorduk. Dedi ki:

— Bazı zevat bana böyle bir meseleden bahsettiler. Yalnız Belediyenin doktor vizitelerini indirmek salâhiyeti yoktur. Bu iş daha ziyade Sıhhiye Vekâletine aittir.

Gelenler, Gidenler

İsveç sefiri M Boheman ve refikası otomobille Cenevveden şehrimize gelmişlerdir.

İşletme müfettişlerinden Abdullah bey dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

§ Selânik bankası direktörü M. Lavernette dün Avrupadan şehrimize gelmiştir.

Arzı teşekkür

Genç yaşında ebedî ufulile ailemizin yüreğinde pek derin yaralar açan ağabeğim Bekir Sıtkı Beyin bu nagihanî zıyaî karşısında şifahî ve tahrirî tezi-yetlerile yara ve teessürümüze iştirak lûtfunda bulunan muhterem ahibbamızın bu condan alâkalarına ayrı, ayrı teşekkür ve minnetdarlığımızın arzına imkân bulamadığımdan muhterem "Vatık,, gazetemizle bu vecibeyei ifaya müsaraat eylerim.

Bekir Sıtkı Bey merhumun kardeşi krklarili C. H. F. vilâyet heyeti idare reisi tuhaliyeci Ali Riza

Şeker davasında ehli vukuf tayin edildi

Şeker ihtikârına sebep olmaktan suçlu olarak Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesinde muhakeme ve mahkûm edilen Alpullu şeker şirketi müdürü Hayri B. ve dört şeker tüccarinin temyizden nakzan gelen davalarına dün de devam olunmuştur. Muhakemenin dünkü celsesinde, ticaret odasından ehli vukuf olabilecekler hakkındaki istilâma gelen cevap okunmuş ve mahkeme bunların içinden ehli vukuf tayin etmiştir. Ehli vukuf Sanayi bankası ve Alpullu şirketi defterlerinin tetkikine başlıyacaklardır.

Meyvahoşta kanlı bir kavga

Dün sabah Meyvahoşta bir cerh vak'ası olmuştur. Abdurrahman isminde bir satıcı arnavut Bayramla kavgaya tutuşmuş, kavgaya Abdurrahmanın oğlu Müslim de müdahale etmiştir. Neticede Müslim bıçakla Abdurrahmanı ağır surette yaralamış, kaçarken yakalanmıştır. Mecruh hastahaneye kaldırılmıştır.

Buda araba çarpması !

Sefer oğlu Hasanın arabası temizlik amelesinden Halil İbrahime çarpmış, başından ve kolundan yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Halil İbrahim Cerrahpaşa hastahanesine yatırılmıştır.

Tefrika No.: 43

Roz Nuvar

Yazan: Mm. Rube janski

Etten sonra peynir, daha sonra da kahve. Nataşa peyniri kabuğuna kadar yedi. Kahveyi içti. Sofradakiler gidip muslukta ellerini yıkadılar ve hepsi bir havluya sildiler. Bu sırada bir hayvan nakliyesi geçti, aşağı koştular, Nataşa ellerini yıkadı, kullanılmış havluyà dokunmıyarak eteğini kaldırdı, kombinezonu ile elini yüzünü sildi. O sırada yukarıda kalan bir hamal yaklaşarak:

— Ah! Ne güzel bir kadınsın!

Diye yanaşmak istedi. Nataşa, Tagami den öğrendiği bir darbe ile hamalı sersemletti ve koşarak memurun yanına gitti.

Ne bitmez gün: Tenha demiryolu hattı üzerinde tavuklar yeri eşiyorlar.

Can sıkısı, sıcak, endişe...

— Madam, Istanbuldan bir telgraf geldi. Afedersiniz bilmeyorduk. Transit vizeniz muteberdir. Gece yarısını elli geçe treni ile gidebilirsiniz.

Istasyon müdürü bunları söyliyor ve kadını nazikâne selâmlıyor. Kadın sevinçle yerinden fırlayor. Oh! kurtuldu:

Soruyor:

Yarın kaçta Istanbulda bulunurum.

— Sabahın sekizinde madam

Nataşa son derece memnundur. Bir kaç saat burada bekliyecek, sonra bir kaç saat trende gidecek. Bir kaç dakikada araba ile yol alacak. Kapıyı çalacak, merdivenleri tırmanacak ve Tagamiye kavuşacak... Ah bir kaç saat daha beklemek lâzım. Zaman ne kadar güç geçiyor.

VII

Nihayet Sirkeci istasyonuna varıldı.

Rıhtımda onu kimse beklemiyor. Nataşa eşyasını taşıyan hamalı koşturarak bir arabaya atlıyor. Viyanada iken gözünde tüten sokakları geçiyor. Dar inişli çıkışlı ötesi berisi çukur yollar bu sokakların ismini bilmiyor fakat hepsini tanıyor ve seviyor. Iki taraftan alçak ahşap evler, kafesli pencereler, üzerlerinde gelişi güzel numaralar konmuş kapular var. Ötede beride agaçlar, asmalar, serviler. Yalnız arasıra bir cami, bir minare.. Bulutsuz mavi gök altında bunların hepsinde öyle bir canlılık var ki...

Işte Galata, Karaköy, Tarlabaşı, Beyoğlu, nihayet Osman Bey beş numaralı beyaz ev.. Rum mezarlığı... kışın penceresiönünde kurumuş dallarının kadidini gösteren ağacın şu dakikada yeni yetişen yaprakları ile ne güzel bir manzarası var.

Içi titriyerek kapıyı çalıyor. Tekrar tekrar çalıyor. Bu ne? Evdekilerin hepsi ölmüşmü?

O gideli ev âdeta küçülmüş, kapısı bile şeklini değiştirmiş, hem de mauna boyanmış nihayet bir ayak sürtüşü duyuluyor. Kokar suratını asmış olduğu halde gelip kapıyı açıyor. Demek Ermeni karısını savmamışlar:

Hizmetçi ne hayret, ne de sevinç göstermiyor. Nataşa kadını bir tarafa doğru iterek koşa koşa merdivenleri çıkarken bağırıyor:

— Kohar bavulları alıveriniz.

Tagami yataktadır. Nataşa odaya girincc duruyor, Japonyalının boynuna sarılmak için ona doğru koşmasını bekliyor.

Fakat hakikî sevgi gösterilmemelidir. Tagami son derece lâkayıt görünmiye muvaffak oluyor. Bir gün evvel ağzına birşey koymadan daireden daireye koşmuş, kadının hududu geçebilmesi için müsaade almıya muvaffak olmuştu. Işte o kadar zahmetle getirttiği Nataşa yanında.. Acaba kadın üç aydır ne yaptı? Şüphesiz merdivende tesadüf ettiği iri boylu adamla düşüp kalkmıştır. Kimbilir belki başka dostlar da tutmuştur. Tagami gibi Japon imparatorluğunun tebeası olan bir diplomat şurada köpeği yanına alarak onunla dertleşir. Ağlarken bu kadın dans etmiş eğlenmiştir.

Hayır hayır... Tagami ağlamış olduğunu kendi kendisine bile ikrar etmek istemiyor, nihayet uyanırmış gibi bir haraket yapıyor. Nataşayı süzüyor. Memnun değilmiş gibi bir tavır takınarak humurdanıyor:

(Bitmedi)

SİNEMA

ipek-film stüdyolarında

Karım beni aldatırsa... Filminden bir sahne...
Salih reis rolünde Hâzım ile Abdullah rolünde I. Galip, Suadiye gazinosunda karşılaşıyorlar

"Ipek film,, stüdyosu artık faaliyete başladı. "Karım beni aldatırsa,, filminin haricî manzaraları ve sahneleri alınmış ve bitmiş gibidir.

Rejisör Ertuğrol Muhsin, insanı şaşırtacak bir faaliyetle filmin muvaffakiyeti için çalışmaktadır. Filhakika, Ertuğrul Muhsinin sabahleyin saat 4 den akşam saat "21,, e kadar ayakta olduğunu ve bütün gün güneşin altında bulunmak mecburiyetinde olduğunu düşünürsek, bu eser için sarfettiği cehtin ne kadar büyük olduğu hususunda bir fikir edinmiş oluruz.

"Karım beni aldatırsa,, bir operettir, vak'a, Istanbulun muhtelif plâjlarında, güzel manzaralı yerlerinde geçmektedir. Filmde oynayan artistler, bugün, memlekette tanınmış olan artistlerin en tanınmışlarındandır. Eserde Bedia Muvahhit, Feriha Tevfik, Halide, Galip, Ercüment Behzat, Hazım, Vasfi Rızanın rolleri vardır.

Filmin şimdiye kadar alınmış olan sahnelerinden gördüğümüz resimler, hakikaten çok muvaffakiyetli bir eserle karşılaşacağımız ümidini vermektedir. Şurası muhakkaktır ki, bu muvaffakiyette, yukarda söylediğimiz gibi Ertuğrol Muhsinin gayretinin büyü bir dehali olacaktır.

"Karım beni altadırsa..,, nın musikisi Muhlis Sabahattinin olacaktır.

* * *

Bu operetten sonra, "Ipek Film,, stüdyolarında meşhur "Kara Davut,, müellifi Nizamettin Nazif beyin çok orijinal ve yeni bir eseri filme alınacaktır. Bu yeni eser hakkında şimdiden bir şey söylemek istemiyoruz, zira bu şimdiye kadar "Nizamettin Nazif,, i tanıyanlar - ki bunların sayısı pek çoktur - için hakikaten bir "revelation,, olacaktır. Nizamettin Nazif, bu eseri, yalnız ve tamamen sinema için yapmıştır, ve sahneler, gayet güzel ve başlı başına canlı birer tablo olarak tertip edilmiştir.

Senaryonun degupaji hazırlanmaktadır, ve "operet,, filmi biter bitmez çekilmiye başlanacaktır.

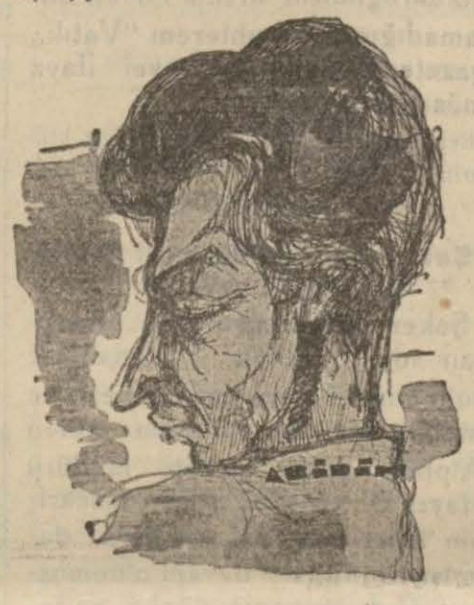

Nizamettin Nazifin, Abidin tarafından yapılmış bir krokisi

Nizamettin Nazifin eserinden sonra, zannedersek, Ipek film stüdyolarında, büyük bir harp filmile küçük bir de yerli komedi yapılacaktır. Fakat henüz bu hususta ka'î bir karar alınmış değildir. fa.

Topaz filme alınıyor

Bu haberi esasen çoktan vermiştik. Fakat bugün eserin en şayan dikkat tarafına ait bir kaç fıkra anlatacağız.

Malûm olduğu üzere, eserde Topaz, muallimdir ve dershane de çocukların kendisile beraber bulundukları sahneler vardır. Bunun için, Topazın çevrildiği stütyoya bir çok talebeler getirilmiş kendilerine film alınırken, nasıl hareket edecekleri öğretilmiştir. Rejisör:

— Bilhasa, demiştir, Film çekilirken makinaya bakmayınız. Farzedinizki o tarafta duvar var.. Tabii duvardan ötesi görülmez, değilmi?

Küçüklerden birisi, heman ayağa kalktı ve:

— Efendim, dedi, duvarın üstünden de bakamaz mıyız?

* * *

Bir başka gün, stüdyoya, angaje edilmiş on beş talebe yerine on altı çocuk gelmişti. Bu on altıncı çocuğa, hazırlanan sahne içinde oturacak yer yoktu Binaenaleyh onu sahneden çıkarmak icabediyordu. Fakat çocuk o kadar mahzun olmuştu ki rejisör bunu nereye yerleştireyim diye düşünmiye başladı. Bunu anlıyan küçük heman:

— Efendim, dedi, ben kendime yer bulurum. Esasen sınıftada sırada oturduğum yer yoktur.

Diyerek, hemen duvar dibine gitti, bir ayağını kaldırıp ceza beklemeğe başladı.

* * *

Çocukların, tamamen bir mektap sınıfında imiş gibi olsunlar diye, ellerinin mürekkeple boyanması lâzım geliyordu. Rejisör, küçüklerin ellerini bulaştırmıya başladı. Bir aralık, 8 yaşında bir küçüğün ellerini boyarken küçük gülmeğe başladı:

— Nediye gülüyorsun yavrum?

— Annem, ellerimi sizin boyadığınızı duyunca gelip sizi döğecek del...

Darülbedayi Artistleri Bursaya gidiyor

E. Muhsin de beraber gidecek

Haber aldığımıza göre Darülbedayi, bilhassa Bursada temsiller vermek üzre, küçük bir turne yapacaktır. Bursada verilecek olan temsiller, orada yeni yapılmış olan tayyare cemiyetinin büyük tiyatrosunda yapılacaktır. Turneye, Ertuğrul Muhsin Bey de iştirâk edecegi, bu suretle, Bursalılara tam bir tiyatro haftası yaşatılmış olacaktır.

Kısa Haberler

✡ Jan Anjelo, Andre Roan ve Rena Heribel bir Alman şirketi namına çevrilecek filmde beraber rol alacaklardır.

✡ "Isimsiz Adam..,, isimli film Berlinde Ufa Tades'te gösterilmiş ve fevkalâde alkışlanmıştır.

✡ Berlinden yirmi zenci Moskovaya gönderilmiştir. Bunlar Rusyada çevrilecek olan ve mevzuu Amerikada geçen bir hadise olan bir filmde rol alacaklardır.

✡ Anni Andra "Taburun Kızı,, isimli filmin hem Fransızca hem de Almanca nüshasının kahramanı olacaktır.

✡ Rejisör Rişar Osvald, Vilma Bankiyi, "Kontes Mariça,, filminde baş rolü oynamıya ikna etmiştir.

✡ Liyan Hayd ile, Güstav Frölih kim olduğunu bilmek istemem,, isimli bir filimde beraber oynamışlardır.

✡ Sovyetler "Varşova,, isimli bir filim yapıyorlar. Bu filimde Varşova hharbine iştirak etmiş olan kimselerin hatıralarına müracaat edilmiş, harbiye nezareti dosyalarında tetkikat yapılmıştır.

✡ Amerikadan döner dönmez Ayzenştayn, derhal faaliyete başlamıştır. Meşhur rejisör, Teşrinievvel ihtilâlinin on beşinci devir senesi münasebetile gösterilecek olan filmi yapmıya başlamıştır. Bu filmin senaryosu Ayzenştayn Amerikada iken hazırlanmıştı. Maamafih Ayzenştayn muhabere suretile daima yapılan işlerden haberdar ediliyordu.

✡ Grete Garbo, meşhur Italyan müellifi Prandello'nın bir eserini filime almıştır.

Sinemada plân nedir

Şüphesiz, filme alınacak vakanın esasını teşkil eden bir senaryo hülâsası hazırlandığını ve bunun üzerine de dekupaj yapıldığını işitmişinizdir. Bu dekupajdan maksat, senaryoyu muhtelif sahnelere ayırmaktır.

Piyeslerdeki 30 - 50 sahneye mukabil, senaryonun 300 - 500 sahnesi vardır. Sahnelerin herbiri film üzerinde 3-10 metro ve daha fazla uzunlukta bir yer işgal ederler.

Planlar makinenin manzara alma sahasıyla tahdit edilmiştir. mevzu ne kadar geride ise bu saha o kadar büyür, aksi halde de küçülür: ta umumî plandan, büyükbaşa kadar.

Filmlerde bulacağımız bu muhtelif planları birer birer gözden geçirelim:

1. — Büyükbaş: aktörün sade başını veyahut sair eşyanın en büyük cesametini alır.

2. — Büyük plan: Omuzları hizasından yukarı kısmı keser.

3. — Italyan planı: göğsünden yukarısını alır.

4. — Amerikan planı: belinden yukarısını alır.

5. — Büyük Amerikan: Eşhası dizleri hizasından keser.

6. — Ayakta plan: Tam boyunu zapteder.

7. — Yakın plan: Bir gruptan bir kaç şahsı, umumî plandan daha yakın göstermek için kullanılır.

8. — Umumî plan: Bütün sahnayı, dekoru alır. Meselâ bir salonsa, bütün salonu, haricî bir sahneyse bütün manzarayı.

Aynı dekor, yukarıdan, aşağıdan, sağdan, soldan filme alınabilinir.

"Plonjeler,, "kontr plonje,, ler bu çeşit planlardandır. Bu kış gösterilen "Hayat Yolu,, ndaki mahir manzara çekme zaviyelerini hatırlarsanız, bu plânların muvaffakiyet sebeplerinden en mühimmini teşkil ettiklerini derhal anlarsınız.

Amerikalılar ekseriyetle umumî ve Amerikan plânlarını tercih ediyorlar. Almanlara gelince, onlar en çok büyük baş ve büyük plân kullanmaktadırlar. Fransızların tercih ettikleri bir sistem yoktur. Yalnız umumiyetle büyük plânlardan kaçınırlar. Rusyalar, filmlerini oynıyan artistler halk arasında tanımadığı için büyük baş ve büyük plân kullanmaktan çekiniyorlar.

Bizim fikrimize kalırsa, biz şimdilik bu tarzı kabul etmeliyiz.

Bahsettiğim sahneler hakkında müsbet bir fikir verebilmek için muhayyelemizde canlanan bir hangi bir senaryonun, muhayyel sahnelerini parçalıyalım:

Sahne... — Büyük plân: Hasanın çehresi çektiği ıztırabı ifade ediyor. Herifin yaralanan bir sırtlan gibi inildediği işidilmektedir.

Sahne... — Amerikan plânı: Hasan elini göğsündeki yaranın üstüne bastırıyor. Aynı seda.

Sahne... — Büyükbaş: Hasanın sol eli, intikamının ne şiddetle olacağını anlatan bir titreyiş ile yumruk halinde sıkılmaktadır.

Stop. Faciaya sizi de şahit yapmamak için bu karanlık dramı burada kesiyorum.

Nakleden:
E. U. Senaryo kursu talebesinden
A. Fuat

Beni öp!

Beni öp!.. Güzel bir isim değil mi? Bu yeni yapılan bir Fransız filminin ismidir.

Eser, Tristan Bernar'ın en güzel eserlerinden birisidir. Filmi yapan Leon Mato, başrolü oynıyanda, Istanbulun pek sevdiği Milton'dur.

Milton bu filmde, zengin olmuş bir şarap tüccarı rolünü oynamaktadır. Onu, bir arkadaşı fakir düşmüş bir asil ailenin şatosuna götürüyor. Orada Milton iki güzel ve genç kızla tanışıyor. Bunların Jan Helbing le Tanya Fedor olduğunu söylersek bu filmin nekadar güzel olacağını söylemiş oluruz.

Bir sinema mahallesi

Moskova civarında "Polikba,, ismi verilmiş bir sinema mahallesi vücuda getirilmiştir. Burada iki geniş stütyo vardır. Ve sesli filimler yapılmaktadır.

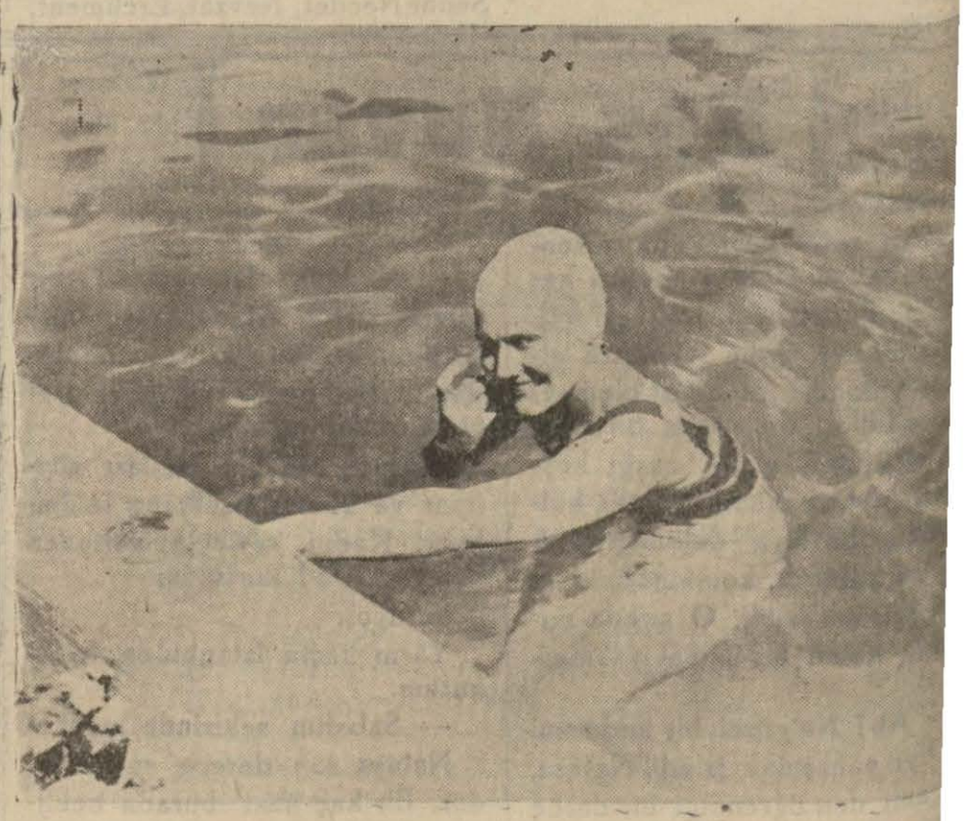

Sizi çağıran bu artisti tanıyor musunuz? Zannetmiyoruz, zira onun filmleri Türkiyeye gelmemiştir. İlk defa olarak kendini bu "Jest,, ile size tanıtan artist Minna Gambell'dir, ve pek tabii Amerikalı bir.... deniz kızıdır.

Onuncu Sene
Sayı 36
Parasız verilir

AKBABA

14 Temmuz
1932
VAKIT'in ilâvesi

Pazartesi , Perşembe Günleri Neşrolunur Mizah Sayıfası

Dedi kodu

Iki kuş!

Komik şehir Selâmi Izzet bey Ethem Izzet ve Yusuf Ziya beylere yazdığı bir cevabın serlevhasını (Bir taşla iki kuş) koymuş. Kendisine sordular.

— Bunlar ne kuşudur?

Cevap verdi:

— Maalesef eti yenen kuşlardan değilmiş.. Biri Devekuşu öbürü Akbaba!..

ilmî mizah

Selâmi izzet bey sordu:

— Yahu, doğru söyleyin: ilmî makale mi yazayım, mizahî fıkramı mı? Hangisinde daha çok muvaffak oluyorum?..

Cevap verdiler:

— ilmî yaz, ilmî.. Onda daha çok muvaffak oluyorsun.. Her okuyan gülüyor!

Merak bu ya!

Selâmi Izzet bey, geçenlerde Etem Izzet beye şöyle bir sual irat etti:

— Sen, Halit Ziya beyden bir kaç satır yanlışsız okuya bilirmisin?

Vâlâ Nurettin merak etmiş:

Kuzum selâmi, dedi, Etem I niçin bunu soruyorsun?

Hiç, dedi.. Ben okuyamam baba o okuya bilirmi diye ettim!..

Göz yaşları

Küçük Celâl hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Babası sordu :

— Ne ağlıyorsun yavrum?

— Büyük annem merdivenden düşmüş de onun için!

— Zarar yok ağlama . . . Bir yeri acımamış . .

— Ben bir yeri acıdığı için ağlamıyorum ki . . .

— Ya niye ağlıyorsu ?

— Düştüğünü kardeşim görüp gülmüş ben görüp gülemedim de ondan!

Rahat !

İki evli ahbap konuşuyorlar:

— Geçmiş olsun yahu . . . Neden topallıyorsun?

— Sorma . . İskarpin ayağımı sıkıyor.

— Kalıba koydurup biraz açtırsana .

— Hayır, böyle daha iyi.

— Neden ?

— Akşam üstü eve gidince ancak onu çıkardığım zaman (Oh. . . Evimde rahat ettim!) diyebiliyorum. . . .

Yeni San'at !..

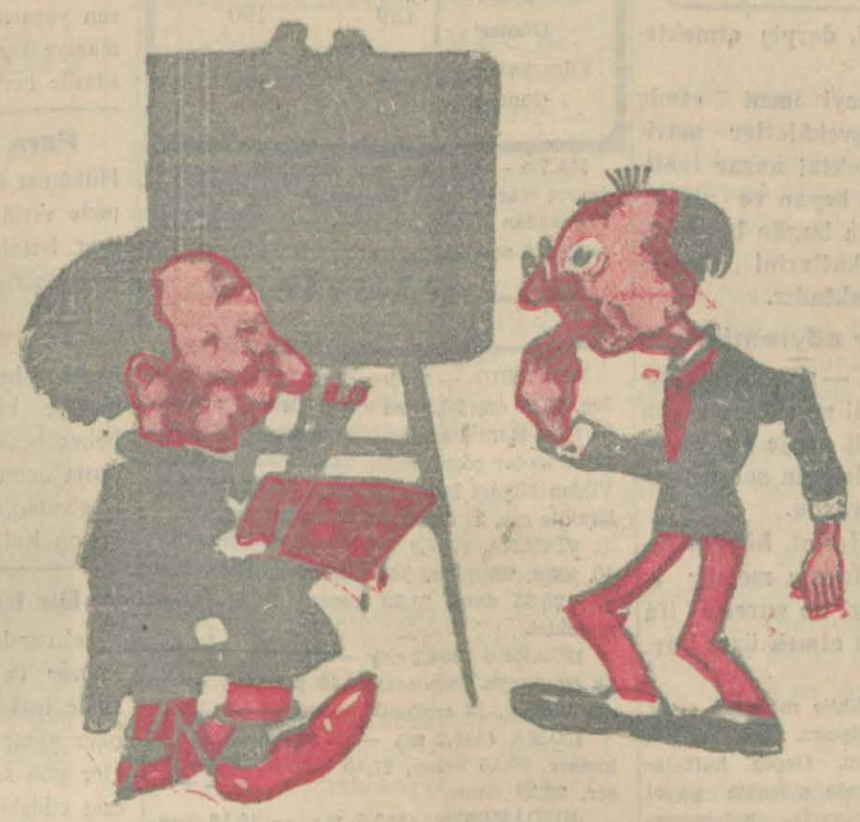

— Üstat, bu simsiyah tablonuz neyi ifade ediyor?.. Bir türlü anlayamadım...

— Azizim, bu : Zifiri karanlıkta bir zencinin hulyası!..

Muhabbet !

Hanım, annesine gece yatısına gitmişti. Üç gün sonra döndü. Karı koca, âdet yerini bulsun diye kucaklaştılar:

— Safa geldin.

— Safa bulduk.

— Sıkıldın mı ?

— Hayır, sıkılmadım ama, seni merak ettim.

Bir dakika sustuktan sonra:

— Zavallı anneciğim: (Ne olur kızım bir kaç gececik daha kal) diye o kadar yalvardı, o kadar ağladı ki. . .

Zevç, esefle başını salladı:

— Vah, vah, vah .. İhtiyar kadıncağızı niye üzdün a hanım?

Kıyafete itibar !

İki arkadaş karşılaştılar:

— Hayrola yahu , böyle giyinmiş , kuşanmış , nereye gidiyorsun? Düğüne mi, ziyefete mi ?

— Hayır, borç istemeğe!

Ne ortağı?

Havai zadelerin köşklerinde zengin bir kır balosu veriliyor. Büyük bahçe, salonlar, tarasa hep davetlilerle dolu..

Davetliler... Bunlar, güzellikleri, şıklıkları ve çapkınlıklarile meşhur kadınlar erkeklerdir.

Hanımlar ve Beyler, içtikleri buzlu şampanyalardan ziyade süzülen gözlerin sihrile sarhoş!

Bir aralık, cazbandın herkesi yerinden kaldıran Arjantin tangosile, Piyale Hanımfendinin bir gencin kolları arasında dönmiye başladığı görüldü.

Ve biribirine pek uyan bu güzel çift, salonun parlak parkeleri üzerinde döne döne köşkün arka cephesindeki ışıkları sönmüş trasaya çıktılar.

Piyale hanımın zevci Tahammül Bey bunun farkında bile değildi. Fakat, genç kadının eski aşıklarından Hasut Bey, onların adimlarını birer birer takip etmişti. Derhal oturduğu yerden fırladı ve yüreği ıstıraptan koparak koştu:

— Tahammül.. Tahammül..

— Tahammül Bey, bir rüyadan oyanır gibi silkindi:

— N var dostum?..

— Oyan.. oyan!.. karın bizi aldatıyor!

Salamonun Biricik Kızı

Salamon Efendi, isminden de belli olduğu üzere, ne Rumdur, ne Ermenidir, ne Türktür. Yahudi vatandaşlarımızdandır.

Salamon Efendi, mademki Yahudi vatandaşlarımızdandır, o halde, muhakkak zengindir, akıllıdır ve hasistir de!

Evet, doğru.. Tahmininizde hiç yanılmıyorsunuz. Ancak, bu zengin, akıllı ve eli sıkı zatın parasını istediği gibi harcıyan, aklını istediği gibi kullanan, avucunu istediği gibi açan biri vardır: Kızı Perla!..

Matmazel Perla, Salamon Efendinin darü dünyada bir tanecik kızıdır. Babası, onu canından değil, deste deste liralarından bile çok sever !.. Kız da, cidden sevilmiye lâyıktır: Güzel, şeytan, kanı sıcak bir şey !

Fakat, günün birinde Salamon Efendinin güler yüzü gülmez, tatlı dili ötmez oldu.

Arkadaşı Mişon, onun bu halini merak etmişti. Sordu:

— Seni pek düşünceli görüyorum Salmon.. Nen var?

Salamon, hazin hazin başını salladı:

— Nasıl düşünmiyeyim Mişonaçi... Benim kızılan başım belâda.. Beni ihtiyar yaşımda iflâs ettirecek... Kuru topraklarda bırakacak...

— Sahi mi be?.. Ne oldu anlat!

— Daha ne olsun?.. Süvarilik öğreneceğim dedi .. Eeh, ne yapalım? Bir evlât.. Paraya kıydık, bir biygir aldık !.. Sonra, hevesi yeçti.. Tutturdu: Şoförlük öğreneceğim diye.. Yene kıydık paraya, aldık bir otomobil !.. Ama, iki ay sonra bundan da arzusu yeçti.. Şimdi kalkmış kaptan olacağım diye.. Dinini, imanini seversen doğru soyle: Ben nasıl kos koca bir vapur alabilirim be?!..

Çimdik

Deniz kıyısında

Sevgilim, bak güneşten
Engine düşen ize!
Alçalıyor kırmızı
Halkalar çize çize!
Korkma kimseler baknaz
Kayalıklardan bize!
Gel beraber girelim
Akşam üstü denize!

•

Sahilden açılalım,
Kulaç atalım biraz)
Dalgalar mini mini,
Hava ne güzel, Poyraz!
Vücudun gülden pembe,
Köpükten daha beyaz!
Gel beraber girelim
Akşam üstü denize!

DALGA

— Şimdi ölen karınızın ruhunu çağıracağım..

— Aman azizim, ortalıkta maşa, süpürge ne varsa kaldır da öyle!

— Yahu neden böyle her dakika sigara içiyorsun?..

— Yok canım, ben yalnız çalıştığım zaman sigara içerim. Bak akşam oldu, henüz bir sigara içtim!

Emniyet

Mahkemede kasa hırsızlarına sordular:

— Şeriki cürmünle nasıl tanıştın ?

— Bir esrar kahvesinde ahbap olduk. O bana bütün sabıkalarını anlattı, ben ona bütün sabıkalarımı anlattım. Biribirimize itimat ettik !

Canlı balık!

Balıkpazarında, kuyumcu Yervant efendi ile, balıkçı Mığır ağa konuşuyorlar:

— Nasıl ahbar?.. Balıklar kaç günlük?

— Eh.. Iki haftalık var..

— Oyle ise iyi..Taze sayılır!

— Haydi.. Zefzelik etme.. Gül gibi balıktır.

— Ne gül gibi zo.. Baksana, kokoor!..

— Bırak ilâtifeyi be.. Daha canlıdır..

— E, ne çıkar?.. Sen de canlısın ama taze değilsin!

Zamane aşkları!

İki kadın arasında :

— Uzun uzun aşk hayatı yaşamaktansa bir aşk romanı okumak daha iyi. . .

— Öyle ama, aşk romanı aşk ahayatından daha uzun sürüyor!

Otelde

Müşteri hiddetle humurdandı:

— Aman efendim , bu nasıl yatak çarşafı böyle. . Değiştiriniz bunu. . .

— Vallâhi. temizdir beyefendi . . Yalnız bir kadın yattı .

— Bir kadın mı yattı? Haydi efendim, haydi. . . Kimi kandırıyorsun sen ? Baksana, simsiyah!

— Simsiyah olması kirliliğini ispat etmez efendim. . . .

— Neden ?

— Yatan Arap karısı idi, belki vücudu boyamıştır!

— Dün kostümlük bir kumaş almıştım. O kadar çürük müş ki, akı akıveriyor...

— Dahá iyi ya.. Sen de deniz mayosu yap!

Kışlık

Genç âşıkla sevgilisi arasında :

— Hanımefendi , müsaade buyurunuz da şu ateşler içinde yanan kalbimi ayaklarınızın altına atayım.

— Teşekkür ederim ama, şimdi havası değil .. Hele biraz bekleyin, kış gelsin de öyle!

Bahalı sual

Karı koca arasında :

:' Artık beni sevmiyorsun... Belli . . . Eskiden biraz ağlasam, karıcığım, niye ağlıyorsun? diye sorardın.

— Ah karıcığım , artık böyle pahalı sualler soracak halde değilim!

Taksitle elbise !

Ethem Bey zamane şıklarındandır. Bunun manası malûm: güzel, temiz, yeni elbiseler, şapkalar, ayakkapları giyer amma, metelik tutmaz!

Peki, metelik tutmazda nasıl giyer? diyeceksiniz.. gayet kolay: taksitle!

Geçenlerde, böyle veresiye muamele yapan bir terziye bir kat, son moda esvap diktirmişti. Terzi, zarif müşterisinin arkasındaki eserini uzun uzun temaşa ettikten sonra beğendi:

— Enfes paşam, enfes..

— Sahi iyi olmuş mu?..

— Fevkalade.. size cidden çok yakıştı.. okadar değişdiniz, o kadar başka bir adam oldunuz ki, sizi sokakta görenler tanımayacaklar...

Etem bey, bilhassa bu son cümleden memnun olmuştu. Mana bir göz kırpışile sordu:

— Şey.. aceba sizde beni sokakta görseniz tanır mısınız?!

Ingiltere, Fransa, Amerika ve Almanyada

Lozan konferansındaki itilâfın akisleri

Makdonald, " Bu, büyük bir kârdır „ Heriyo, " Fransa , vsziyetini kurtarmıştır. Riyasetimdeki hükûmetin akıbeti bence pek o kadar mühim değildir. „ dediler. Amerika, harp borçları meselesinde daha sarih bir vaziyet almadı. Almanya, itilâfın tasdik edilmemesinden korkuyor

LONDRA, 13 (A.A.) — Avam kamarasının içtimaında M. Mac Donald Lozan itilâfı hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

— Lausanne'da toplanan tamirat konferansında üç taraf karşılaşmış bulunuyordu: Almanya, Amerika, tamirat tediyatına hakkı olan devletler.

Konferansın halletmeğe mecbur kaldığı ilk mesele bu üç tarafı biribirine ne suretle yakınlaştıracağını tetkik etmek olmuştur.

Husule gelen itilâfın ilk maddesi tamirat borçları meselesine nihayet vermiştir. Bu da büyük bir kârdır.

Herhangi bir hükûmet Avrupayı eski haline getirmek istiyorsa her şeyden evvel fenalığın köklerini söküp koparmak vazifesile karşılaşmak tabiidir. Lausanne'da yapılan iş te bu olmuştur.

Herhangi bir hükûmetin Amerikaya hitap edebilmesi için Avrupa milletleri kendilerine ait olan ve daha evel hiç bir vakitte tetkik edilmemiş bulunan işleri müzakere mecburiyetinde kalmışlardır.

Eğer Avrupa, kendisini alâkaadr eden iktısadi ve mali meseleleri halletmek istiyorsa, her şeyden evvel kendisine ait olan siyasi meseleleri bir tesviye suretine bağlamalıdır. Bu meseleler ise siyasi zihniyetin hal vaziyetine tâbi bulunmaktadır.

Almanya, beynelmilel münasebetler muhitine tekrar alınmalıdır.

Almanyanın sesi de diğer milletlerin sesleri gibi dinlenilmelidir.

Lausanne konferansının Fransayı Almanyaya ve Fransa ile Almanyayı bize yaklaştırdığını beyan etmek vesilesini bulduğumdan dolayı memnun ve bahtiyarım.

Bugünkü zorluklara karşılıklı yardım vasıtasile bir çare bulmağa çalışmalıyız. İngiliz hükûmeti, sulh uğrunda dostane mesai iştirakinde bulunmakta devam edecektir. Bu cihet, muhakkaktır.

Lausanne'da başlıyan vazife, yeni yollar, ihtimal ki çok geniş yollar açmış bulunuyor.

Lausanne'da gerek mesai arkadaşlarım ve gerek benim tarafımdan başarılan eserin büyük bir samimiyetle tasvibini meclisten rica ederim. (Alkışlar)

Başka söz söylüyenler

LONDRA, 13 (A.A.) — Avam kamarasında muhalif mesai fırkası namına söz söyliyen M. Lansbury, Lozanda istihsal edilen büyük eserden dolayı hükûmeti tebrik etmiş ve pek yakında Cemahiri Müttehide ile serbest kalacak olan Büyük Britanya hükûmetinin tamirat ve borçlar meselesinin hal ve faslı için semih görünmekten başka bir şey yapmıyacağı zannını izhar etmiştir.

M. Lloyd George, bundan 10 sene evvel sünger darbesi siyasetinin kabülü için çalışmış bulunuduğunu söylemiştir.

M. Neville Chamberlain, Büyük Britanyanın borçlar meselesindeki vaziyetini şu suretle izah etmiştir:

— Umumi bir iptal keyfiyeti tahakkuk ettirilebildiği takdirde borçları iptal edeceğiz. Eğer iptal mümkün olmazsa, müttefiklerimiz namına teklifatta bulunmadan evvel Amerikanın, Avrupalı müttefiklerimizdeki alacaklarımızın iptali için bize neler teklif edeceğini bilmeksizin telkinatta bulunmak en gayri makul bir hareket olacaktır.

Konferansa iştirak eden bütün devletler, Amerikanın vermiş olduğu fikri takip etmekle, dünya iktısadi vaziyetinin hal ve tanziminde kendisi için menfaatbahş olacak bir rol oynamağı Amerikanın hiç bir zaman reddedemiyeceği zannında bulunuyorlar.

Hükûmet ve İngiltere bankası tarafından takviye edilen altın miyarı meselesinde Büyük Britanya hükûmetinin ne karar vermiş olduğu sualine cevap veren M. Neville Chamberlain, hükûmetin ne şimdiki halde ne de yakın bir âtide altın miyarı usulüne avdet etmek niyetinde olmadığını beyan etmiştir.

Dostane itilâfın metni

LONDRA, 13 (A.A.) — Bu sabah hariciye nezaretinden bildirildiğine göre Britanya hükûmeti "Dostane itilâf„ ın tam metnini bu akşam neşredecektir.

Malûm olduğu üzere, bu itilâf, alacaklı devletlerin Almanya ile Lausanne'da aktetmiş oldukları itilâfı Amerikaya olan borçları hakkında Amerika ile bir itilâf aktetmedikçe tasdik etmemelerini, derpiş etmektedir.

Filvaki, itilâfnameyi imza etmiş olan devletlerin başvekâletler marifetile bu hususta noktai nazar teatisinde bulunacakları beyan ve alâkadar devletlerin hatta bugün bu itilâfın neşrine muvafakatlerini bildirecekleri ümit olunmaktadır.

M. Heriyo, neler söylemişti ?

PARİS, 13 (A.A). — Bütün bir gece devam eden sinirli müzakerelerden sonra hükûmet, malî proje hakkında cereyan eden mücadelenin son safhasına girmiş bulunuyordu.

Saat 9/10 da M. Heriot, hükûmetin ne gibi bir vazife ifasına memur edilmiş ve bu vazifeyi ne suretle ifa etmiş olduğunu izah etmek üzre kürsiye çıkmıştır.

— Memleketimizi hakkile müdafaa ettik. Bunu söylemek bize düşmez, çok büyük müşküllere tesadüf ettim. Geçen haftalar zarfında bugünkü vaziyete müşabih gayet sıkıntılı bir vaziyet karşısında bulunuyordum. Fakat şimdi, Fransa vaziyetini kurtarmıştır. Memleket, hâlâs olmuştur. Riyasetimdeki hükûmetin akibeti bence pek o kadar mühim değildir.

M. Heriot, bundan sonra merkeze ve sağ cenaha dönerek şöyle demiştir:

— Şimdi, mes'uliyet ağırdır. Fakat benim için değil, sizin için.

M. Heriot sözlerine tebessüm ederek şu suretle nihayet vermiştir:

— Artık Fransa kurtarılmış olduğundan vereceğiniz kararı büyük bir sükûnetle beklemekte olduğumu takdir edersiniz.

Radikal sosyalistler başvekilin bu sözlerini uzun müddet alkışlamışlar, sosyalistlerle sağ cenah ve merkez mensupları ise mutlak bir sükût muhafaza etmişlerdir.

Müteakiben, celse 25 dakika tatil edilmiş ve tekrar açıldığı zaman kürsüye gelen M. Blum, sosyalistlerin neden dolayı hükûmet aleyhine rey vermiş olduklarını izah etmeden evvel son derece yorulmuş olduğunu beyan etmiş ve bunu büteakıp malûm olduğu veçhile reye müracaat etmiştir.

Amerikadaki memnuniyetsizlik

NEW YORK, 13 (A.A.) — Washingtondan New-York Times' e bildirildiğine göre kongre azası, harp borçlarına ait itilâfların her ne suretle olursa olsun tadiline karşı gittikçe artan bir muhalefet göstermektedirler.

Ayan azasından Smoot'un Avrupanın kendisine gösterilebilecek müsaadat hududunu tecavüz etmiş ve borçlar meselesinin yeniden tetkikini imkânsız bir hale getirmiş olduğunu beyan etiği rivayet olunmaktadır.

Bir tekzip

LONDRA, 13 (A.A.) — Reuter ajansı, harp borçlarının tediyesi hakkında Amerika ile itilâf hasıl olmuş olduğuna dair olan şayiaları tekzibe resmen mezundur.

Hiç konuşulmadı !

WASHİNGTON, 13 (A.A.) — M. Stimson Reuter Ajansına vermiş olduğu bir mülâkaatta sarahaten şunları söylemiştir:

— Cemahiri müttahide hükûmetile herhangi bir ecnebi hükûmet mümessilleri arasında Lausanne itilâfı hakkında ne doğrudan doğruya ve ne de Cemahiri Müttahidenin Avrupadaki mümessilleri vasıtasile hiç bir mükaleme olmamıştır.

Dostane itilâf namı verilen tesviyeye ait olarak bizden ne bir fikir istenilmiş ve ne de bu hususta bize bir fikir verilmiş değildir.

Ayandan Mister Borah ta âyanda buna benzer beyanatta bulunmuştur.

Almanyada bir sual

BERLİN, 13 (A.A.) — Almanyada devletlerden biri Lausanne itilâfını tasdik etmiyecek olursa ne olacak, meselesi ortaya atılmıştır.

Salâhiyettar mehafil, M. Mac Donaldın Lausanne'da alenî celsede böyle bir hal vukuunda tamirat meselesini yeniden müzakere etmek lâzım geleceğini söylemiş olduğunu ehemmiyetle kaydetmektedir.

Alman noktai nazarı, bir daha Young plânına rücu ihtimali olmadığı merkezindedir.

Alman mehafili, Lausanne itilâfı ile borçlar arasında hiç bir irtibat mevcut olmadığı fikrindedir.

Yeni Fransız - ingiliz itilâfı

PARİS, 13 (A.A.) — M. Heriot, meb'usan meclisinin bir arada toplanan hariciye ve maliye encümenlerinde Fransa ile İngiltere arasında emniyet ve itimat esasına müstenit bir itilâf aktedildiğini bildirmiştir.

Takvim

	Perşembe 14 Temmuz 10 Rebiülevvel	Cuma 15 Temmuz 11 Rebi. evvel
Gün doğuşu	4,40	4,40
Gün batışı	19,41	19,41
Sabah namazı	3,10	3,11
Öğle "	12,20	12,20
İkindi "	16,19	16,19
Akşam "	19,41	19,41
Yatsı "	21,38	21,38
İmsak "	2,26	2,26
Yılın geçen Günleri	189	190
Yılın kalan Günleri	175	174

HAVA — Dün sıcaklık azami 27, asgari 19 derece olarak tesbit edilmiştir. Bugün rüzgâr Poyrazdan mütemavil sür'atle esecek hava ek seriyetle açık olacaktır.

RADYO

Bugün

İSTANBUL — 18 den 19 za kadar gramofon, 19,30 dan 20,30 za kadar Cennet ve Bedriha Rıza Hanımların iştirakile saz, 20,30 dan 21 re kadar çocuk saati, 21 den 22 ye kadar Vildan Niyazi Bey ve Fikriye Hanımlarm iştirakile saz, 22 den 22,40 ka kadar orkestra.

VİYANA (517,2 m) — 12,30 konser, 13 40 plâk, 15 plâk, 16,20 konser, 17,50 konser, 20,35 dans, 21,30 konser, 24,50 çigan musikisi.

BÜKREŞ (394,2 m) — 13 plâk, 14 plâk, 18 Romanya havaları, 20,40 plâk, 21 senfonik konser, 22 senfonik konser.

ROMA (441,2 m) — 13,45 musiki, 18,45 konser, 20,15 haber, 21,45 konser, 22,30 konser, 23,20 dans.

BUDAPEŞTE (550,5 m) — 10,15 konser, 13,05 konser, 19, şarkı, 19,30 musiki, 23 haber, 24 jaz, konseri.

OSLO (1071,2 m) — 18,30 plâk, 20,40 konser, 21,30 konser, 23,15 musiki.

VARŞOVA (1411 m) — 13,45 plâk, 14 35 plâk, 16,10 plâk, 18 konser, 19,20 dans, 21 konser, 22,20 musiki, 23 dans.

KÖNİGVÜSTER HAVZEN (1555,4 m)— 7 jimnastik, 7,15 musiki, 13 plâk, 15 konser 17,30 konser, 21 Berlinden, 22 Straus konser, 23,30 dans.

PARİS (1725 m) — 8,45 plâk, 9,30 jimnastik, 13,30 musiki, 20 plâk, 21 konser 22 30 dans.

Yarın

VİYANA (517,2 m.) — 12,30 Konser, 13,40 Rubinştayn, 15 Pixk ile operet, 16,20 Musiki, 21,05 Opera komik, 23,30 Konser.

BÜKREŞ (394,2 m.) — 13 Plâk, 14 Plâk, 18 Askeri musiki, 20,40 Plâk, 21,45 Konser.

ROMA (441,2 m.) — 13,45 Musiki, 18 Haber, 18,30 Taganni, 18,45 Konser, 20,15 Haber 21,45 Senfonik musiki.

BUDAPEŞTE (550,5 m.) — 10,15 Konser, 12,10 Musiki, 13,05 Konser, 18 Piyano konseri, 20,10 Plâk, 23 Haber, 24 Çigan musikisi.

OSLO (1071,4 m.) — 19,15 Musiki, 20,30 Musiki, 21 Konser, 23,15 Musiki.

VARŞOVA (1411 m.) — 13,45 Plâk, 14,35 Plâk, 16,10 Plâk, 16,35 Plâk, 19,20 Dans, 21 Senfonik konser, 21,45 Musiki, 23 Dans.

KÖNİGVÜSTERHAVZEN (435 m.) — 7 Jimnastik, 7,15 Konser, 13 Plâk, 16 Konser, 17,30 Konser, 19 Serenat, 19,30 Musiki, 22,30 Rus musikisi, 23,30 Konser.

PARİS (1725 m.) — 7,45 Jimnastik, 8,45 Plâk, 13 Konferans, 13,30 Musiki, 21 Konser, 21,45 Yemek musahabesi.

Doktor

Hafız Cemal

Dahilî Hastalıklar Mütehassısı

Cumadan maada her gün öğleden sonra saat (2,30 dan 5 e kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî kabinesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul. (2.22.398).

VAKITın Küçük ilânları

10 defası yüz kuruştur

İş arıyor — Günün muayyen saatlerinde çalışmak üzere usulü müzaafaya vakıf bir muhasip iş aramaktadır. Kıztaşı karşısında 7 numarada H. S. rumuzile tahrriren müracaat edilmesi.

İş arıyor — Her ne iş olursa olsun yaparım, iş arıyorum. Bakırköy Osmaniye kariyesinde kahveci Iskender vasıtasile berber Ali mahtumu Necati.

Para yahut her nevi eşya — Hükûmet memuruna kefaletle yahut ipotekle verilir. Saat 9 - 12 arasında müracaat. Istanbul Bahçekapı dördüncü Vakıf han asmakat 29. Union Kol - T

Taşra müşterilerimize — Kadın rahatsızlıkları gebelik, doğum, lohosalık hıfzıssıhhası çocuk düşürmek, bebek beslemek bunların beherinin fiatı posta ücretile beraber yüz kuruştur, fazla gönderilmişse iade edilecektir. Istanbul Union Kol - T

Bir hanım aranıyor — Saraçhanebaşında Halil Ibrahim eczanesi ittisalinde Tayyare piyankosu Razi kişesinde istihdam edilmek üzere kefaletle okur yazar bir hanıma ihtiyaç vardır. Her gün sabahtan akşama kadar müracaat edilebilir.

BORSA

13 Temmuz 1932

Nukut (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	172 50	1 şilin Av.	27,—
1 Sterlin	760 —	1 pezeta	16,—
1 Dolar	213,—	1 Mark	50,—
20 liret	217,—	1 zoloti	24,—
20 f. Belçika	117,—	1 Pengo	32,—
20 drahmi	30,—	20 ley	25,—
20 f. İsviçre	822,—	20 dinar	72,—
20 leva	28,50	1 çervoneç	,—
1 florin	85,—	1 Altın	929,—
20 kuron Çek	125,—	1 Mecidiye	40,—
		1 Banknot	234,—

Çek fiatları (kap. sa. 16)

Paris	12,03	Prağ	15,9750
Londra	754,50	Viyana	4,2862
Nevyork	0,4750	Madrit	5,8841
Milâno	9,26—	Berlin	1.99—
Brüksel	3,3991	Varşova	4,2050
Atina	72,54—	Peşte	3,99—
Cinevre	2,4225	Bükreş	79,4650
Sofya	65,9450	Belgrat	29,3450
Amsterdam	1,1725	Moskova	1094,—

Esham

İş bankası	9,20	Terkos	26,—
Anadolu	17,80	Çimento Ar.	9,30
Reji	4,05	Ünyon dey.	21,90
Şir hayriye	14,50	Şark dey.	2,75
Tramvay	44,75	Balya	2,—
Umumî sigorta	11,2—	Şark m. ceza	95—
Bomonti	21,10	Telefon	15,55

İstikrazlar		Tahviller	
İst. dahili	95.25	Elektrik	—
Şark d. yolları	3,10	Tramvay	4,95
D. Muvahhide	47,75	Tünel	5,—
Gümrükler	5,10	Rıhtım	19,55
Saydi mahi	4,25	Anadolu I	29,50
Bağdat.	4,50	" II	29,90
Askeriye	—	" mümessil	27,50

Mm. Ussübahrî ve Kocaeli Mst. My. kumandanlığı levazım müdüriyetinden:

Deniz efradı için 25 haziran 932 tarihinde münakasaya konulan bir milyon kilo ekmeğe verilen fiat gali görülmekle yeniden 20 temmuz 932 çarşamba günü saat 14 te alenî olarak münakasası icra edileceğinden talip olanların yevm ve saati mezkûrda Izmitte Üssübahrî kumandanlığındaki komisyona müracaatları ilân olunur. (3188)

Büyük Tayyare Piyangosu

Yeni Tertip başlıyor

1inci keşide: 11 Ağustos 1932 dedir

Büyük ikramiye 30,000 liradır

Biletlerinizi şimdiden tedarik ediniz

İstanbul 4.cü İcra Memurluğundan: Tamamına 52618 elli iki bin altı on sekiz lira kıymet takdir edilen yoğlunda Yazıcı mahallesinde Hendek caddesinde ve Makri çıkmasokağında eski 2, 4, 6 yeni 2, 2/1 numaralarla mürakkam kayden Hatice nım vakfından iki yüz kırk yedi si haremeyin vakfından beş yüz zira ve icarelü mükaddema iki bap ne ve bir bap magaza ile maa dükhalen Hazereto Hanım namile maa dükkân bir bap apartıtamamının 240 hisse itibarile 27 sesi açık artırmaya vazedilmiş 6 Ağustos 932 tarihinde şartnadivanhaneye talik edilerek 20 Ağ 932 tarihine müsadif Cumartesi saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul İcra Dairesinde açık artırma ile tılacaktır. Artırmaya iştirak için tılan hissenin kıymeti muhammene musip miktardan % 7 teminat müterakim vergi ile Belediye leri Vakıf icaresi müşteriye İcra ve iflâs kanununun 119.cu desine tevfikan hakları tapu sicirile sabit olmayan ipotekli alacaklar ile diğer alâkadaranın ve irtihakkı sahiplerinin bu hakları ve susile faiz ve masarife dahil olan dialarını ilân tarihinden itibaren gün içinde evrakı müsbitesile dirmeleri lâzımdır. Aksi halde ları tapu sicillerile sabit olmıyan satış bedelinin paylaşmasından kalırlar. Alâkadarların işbu kanuniye ahkâmına göre tevfiki reket etmeleri ve daha fazla mat almak istiyenlerin 930-558 numarasile memuriyetimize müratları ilân olunur.

İstanbul 4.cü İcra memurluğundan: Cümhuriyet gazetesinin 12 Haziran 932 tarih ve 2908 numaralı nüshasının sekizinci sahifesinin birinci sütunda ve Vakıt gazetesinin 10 Haziran 932 tarih ve 5178 numaralı nüshasının altıncı sahifesinin son sütunda ve Akşam Postası gazetesinin 10 Haziran 932 tarih ve 7 numaralı nüshasının beşinci sahifesinin dördüncü sütununda dairemize 930-392 numaralı ilânda tamamına yirmi bir bin lira kıymet takdir olunan Galatada Sultan Beyazıt mahallesinde Demirciler ve Kılıçali Paşa kaklarında kâin eski 30, 32, 55, mükerrer 57 yeni 26, 30, 51, 53, 55 maralarla mürakam kuyudu âtiye mezkûr ilânlarda mufassalan yazılı ve halen dükkânı müştemil İbrahim Rifat hanı namile maruf bir bapnın tamamının 160 hisse itibarile hissesinin 16 Temuz 932 tarihine sadif Cumartesi günü saat 14 ten ye kadar dairemizde açık artırma satılacağı ilân edilmiş ise de mezkûr günün resmî tatil gününe tesadüf mesi hasebile işbu gayri menkul tışının ertesi günü olan 17 Temmuz 932 tarihine müsadif Pazar günü saat 14 ten 17 ye kadar dairemizde tılacağı keyfiyeti 930-392 dosya numarasile ilân olunur.

İstanbul 4.cü İcra memurluğundan: Tamamına 1944 lira kıymet takdir olunan Kadıköyünde Caferağa mahallesinde Bostan sokağında 19 ve 25 rakkamı ebvap numaralı kayden 700 arşın miktarında bir bap hanenin zemini ile sırf mülk ebniyesi olan hanenin enkazı ile zemininin tamamı açık artırmaya vazedilmiş 25 Temmuz 932 tarihinde şartname divanhaneye talik edilerek 20 Ağustos 932 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul Dördüncü İcra Dairesinde açık artırma ile satılacaktır.

Artırmaya iştirak için % 7 teminat alınır, müterakim vergiler ile Belediye resimleri, Vakıf icaresi müştereken aittir.

İcra ve iflâs kanununn 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu hakları ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır.

Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 931-142 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

GENÇLİK

Genç Nesille Baş başa

Türk ressamlığının istikbalde çok parlaması için..

Ressam Fikret Muallâ Bey nasıl çalıştığını, kimleri beğendiğini anlatıyor

Genç ressam, Fikret Muallâ Bey, sorduğum ilk suale, büyük bir samimiyetle cevap verdi:

— Vaymarda, Berlinde, Parisiste tahsil ettim. Avrupaya gittiğim zaman çok gençtim. Romada, Napolide, Milânoda, Cenevrede Lozanda ve Zurihte bir sene müddetle hedefsiz dolaştım. İsviçreden Almanyaya geçtim. Beni en fazla saran sanayi nefise idi, başka her şeyden nefret ederim, bugün de öyledir. Kat'î kararımı verdim. (Veimar) sanayii nefise mektebi âlisine imtihan vererek girdim ve orada resim heykeltraşlık ve grafik üzerine iki sene çalıştım, bilâhara üç sene de maarif vekâleti hesabına Berlin sanayii nefise mektebi âlisini ressam, grafisen, ve tezyinatçı olarak bitirdim. Bunu müteakip Galerie Casper resimlerimden mürekkep birsergi yaptım. Berlin gazeteleri bir çok bahsettiler. Serginin hitamında Parise gittim orada da bir buçuk sene kaldım.

Ressam Fikret Muallâ B.

Hangi san'ati ve hangi san'atkârsiniz?

Vaktimi tamamile modern sanata vakfettim. Surrelistleri ve neo impressionistleri severim. Eski klâsiklerden Goyaya ve Ispanyollara bayılırım. Felemenklilerden hoşlanmam.

"Van Gogh,, , "Ganguin,, , "Modigliani,, , "Utrillo.,, "Vlaminck,, , "Derain,, , "Matisse,, , "Pascin,, , "Picasso,, gibi san'atkârlar klâsik diye tasnif edilen eski san'atı çok yıkmışlar ve kendileri "Klâsik modern,, olmuşlardır.

Müzelerdeki Tizianlardan Rafaellerden Rembrandtlardan ilham beklemek bir nevi irticadır. Eski klasiklerden medet uman bir nesil bence miras bekliyen müflislere benzerler. Bir san'atkârın semeresile, kendi bulacağı yollarda çalışması lâzımdır.

— Meşhur yerli ressamlar hakkındaki fikriniz:

— İstiklâlini kan dökerek kazanmış milletler varlıklarını sanatkârları ve mütefekkirlerile daha iyi idame ederler. San'atkârlar mensup oldukları milletleri biri birine sevdirecek medeniyet amilleridir.

Memleketimiz yerli ressamlarını tanımıyor, hatta binlerce lira sarf ederek Avrupada tahsil ettirdiği genclerden hemen hemen istifade etmiyor. San'atkârlarımız kim bilir ne kadar müşkülatla eser meydana çıkmıya çalışılıyorlar.

Türk ressamlığının, Türk mefkûresinin istikbalde da çok parlaması için en kuvvetli çarelerden birisi (kültür) e çok ehemmiyet verilmesi lâzımdır. Hatta bir de (kültür vekâleti) bile ihdas edilebilir. O zaman dünyanın en yüksek memleketi Türkiye olacaktır.

Fikret Muallâ Beyin eserlerinden bir kroki

Genç dansözler

Bir kere tufeyli düşüncelerden tamamiyle kurtulmuş olacağız. Gençliği en mükemmel, en modern zihniyetle büyütmek kabil olacak az mı?

Daha sonra başka memleket mensuplarının Türkiyede yapacakları resim sergileri mürakabe altına konulmuş olacak. Son derece şayanı memnuniyet bir temas olan Macar Yunan ressamlarının memleketimizde yaptıkları sergiler belki bir başlangıç olduğu için san'at noktai nazarından fazla ehemmiyeti haiz değildi. Ben kendi hesabıma bir Macar sergisinde Verteş'in eserlerini Berlindeki Meitner'in krokilerini de görmek isterdim.

Türkiyenin halihazır da yeniliğe çok ihtiyacı vardır. Hariçten gelecek ve dahildekilerin meydana çıkaracakları eserler eser olması lâzımdır. Sergiler ruhlara gıda vermek için yapılır, halbuki bazı sergilerde insanın uykusu geliyor.

Nasıl çalışırsınız.

Bazan resim yaparım, bazan penture, bazan heykel, bazan da dekorasyon.. Boş bulduğum zamanda da yazı yazarım. Impulsit ve spontane çalıştığım zamanlar en muvaffak olduğum şeyleri meydana getiririm. Mevzu hep hayatı içtimaiyedir.

Daha sonra paysage yapmayı çok severim, Istanbulun eski evlerine bayılırım. Abotroksyon yaparım. Yaşadığım herhangi muhit kendi havsalama göre yuğurur ve ifade etmeğe uğraşırım. Kendi kendimin gördüğüle muhitte yalnız başıma kendi dünyamda yaşarım. Illustrasyon yapmayı da çok severim.

San'at münakaşasından nefret ederim.

Melih Nazmı

Haberler:

üsküdar gençler Mahfelinde temsil

Üsküdar gençler mahfeli geçen perşembe günü akşamı müsamere salonunda ekseriyeti gençler teşkil eden davetlilerine bir müsamere vermiştir. Müsamereye saat 9,30 da idare heyetinden Ziya beyin bir kaç sözile başlanmıştır. Bunu mahfelin genç edebiyat heveskârları tarafından yazılmış olan "genç isterse,, komedisi takip etmiştir. Eser umumiyetle başarılmıştır. Rol sahipleri şahsiyetlere gelince:

Mes'ut rolünde Sabih bey her nedense rolüne çok fazla ehemmiyet vermemişti. Beklenilen muvaffakiyeti gösteremedi. Zihni rolünde Muhsin bey ve Akil rolünde Atâ beyler denebilir ki eserin yegâne kahramanlarıdır. Bilhassa Muhsin bey jest, mimik ve sahneye hakimiyet itibarile sahnenin pek acemisi olmadığını gösteriyordu. Tahtaburunyan rolünde Rıfat bey Atâ ve Muhsin beylerden sonra en muvaffak olan gençtir. Diğer rol sahibleri gençler de rollerinde temayüz etmişlerdir.

Temsili müteakip tombala çekilmiş ve gece geç vakte kadar davetlilere hoşça vakit geçirmek fırsatı verilmiştir.

Türk gençler birliğinin müsameresi

Türk gençler birliği Temmuz ayının ortalarına doğru Amerikan kulübünde bir müsamere vereacekti. Müsamerede bir piyes ve bir musikili komedi oynanacaktır. Gençler şimdiden çalışmaktadır.

Fener Yılmaz kulübü yazlık bahçesi

Haliç Fener Yılmaz kulübü temsil şubesi yazın aza ve ailelerine temsiller vermek üzere Yılmaz bahçesi nami ile bir yazlık sahne yaptırmıştır. Bahçenin açılma resmi geçen perşenbe günü akşamı bir müsamere verilerek yapılmıştır.

Izmit üssübahri takımı galip

Izmit üssübahri takımile Izmit ordu takımı arasında bir futbol maçı yapılmış ve neticede üssübahri takımı 3 - 1 sayı ile galip gelmiştir.

Gençler tamaşa grupu

Önümüzdeki çarşamba akşamı Gençler tamaşa grupu Beşiktaşta yeni bir müsamere vereceklerdir.

Gençler bu müsamerede Bir kadın için (Facia II perde), Insan sarrafı (komedi II perde) piyeslerini temsil edeceklerdir.

Gençlerin Yazıları

Taş Olan Ağa

Hikâye:

Köy merak içindeydi. Onu Akpınarda kız verdikleri günden beri bir daha görmemişlerdi. Ne anlaşılmaz adamdı bu yahu. Ya sonra, söyledikleri... Zaten hep bunun için kuşkulanıyorlar, bu işin. Ucundan nihayet bir Çapan oğlu çıkacağını temin ediyordu:

— Ya maazallah taalâ... Söyledikleri sahih çıkarsa...

* * *

— Hani iyi saatta olsunlarla sıhhatta galiba..

— Gaipten haber alıyor herif..

— Ben söyledim evvelden, bu cehennemliğin tüyü bozuk diye..

— Kır merkep gibi ürkmeyin be.. diye itiraz ediyordu.

— Sizde de amma fare yüreği varmış ha...

* * *

Odanın kapısı, kerpiç duvara hızla vurdu. İçeriye hançer önünden kaçar gibi biri daldı. Sarı postakisine çüreklenmiş çiçek bozuğu ağa:

— Ne oluyon be diye bağırdı. Ne oluyon bel. Yüzü pancarlaşmış köylü, çanakları kanlı gözlerini döndüre, döndüre tahtası çıkarılmış bir köy çeşmesi gibi boşandı:

— Ağam diye başladı. Evinin önünden geçerken kilidi zincirden çözülmüş gördüm. Iyi takılmamış rezenin kenarından gözümü uydurdum. O, bir perdenin arkasında elinde kelpeten bir şeyler takıyordu. Aksi şeytan, ah aksi şeytan, eşikteki tezeğe basmışım. Kaydım. Kafam kapıya çarptı. Melun kulaklarını dikti. Sopayı kaptığı gibi... Soluğu yerde aldım. Ağa...

Mecliste hiddetli bir hava esti. Ağa kaşlarını çattı. Köylüler asabi asabi yerlerinden kımıldadi. Kâvur.. Diye söylendiler. Ah kâvur..

* * *

Nuri bey resim muallimi idi. Tayinden sonra bu muhiti çok geri fakat manzara itibarile gayet nefis bulmuştu. Köyler, dereler, çamlıklar... Çocukları bir kaç gün civar köylere götürmüş, insan eli dokunmamış, tabiat güzellikleri genç san'atkâr ruhunu cezbe kâfi gelmişti. O şehirde her şeyin başındaydı.

Yeniliğe doğru giden her hareket onun parmağı üzerinde dönerdi. Az zamanda genç ressamın namı köylere de yayıldı. Lâkin tesir pek müsait bir saha bulamadı. Ve köyde kendisine "asrî şeytan,, yahut "iblis,, dendi. Genç ressam üç ay tatili civar köylerden birinde geçirirse taze san'at ruhunu tatmin edeceğini düşündü. [....] de ders günlerinde tanıdığı muhtarın vasıtasile çamlığa yakın bir ev

. . . . . .

Müsafirlik günleri mükemmel geçti. Genç ressamı dereboyunda, çay kenarında, çam köşelerinde, ağaç köklerinde boyasile, kalem kâğıdile gören köylüler, bu vaziyeti iyiye yormadılar. Şehirde namı kökleşen bu asrî şeytana iyi bakmağa başladılar. Dağda, kırda, bayırda görünmesine, eve kapanupkalmasına ne mana verilirdi?.

Köylüler:

— Iyi saatta olsunlarla konuşuyor...

— Şeytan bu... dediler, ressam her görüldüğü yerde alayla karşılandı:

— Sorması ayıp olmasın oğul. O elindeki kargacık, bugacık karınca duaları ne?.

— Desen..

— ??.

— Şu atı neye çizdin oraya adına ne derler buzanaatın..

— Kroki..

— Bu üzüm salkımları, karpuz dilimleri, kavun bölümleri ne?.

— Natürmortedir.

— Allah allah..

— Şunlar ağaç galiba da aa... Şu da Akpınar.. Oğul define yerlerimi bunlar?..

* * *

Genç ressam, şikâyetten, alaydan bıkmıştı artık.. Bir gün Akpınarda köylüleri tersledi.

* * *

Bir iki gün sonra da bir haber, kulaktan kulağa bir arı gibi dolaştı, ve vızıldadı:

— Ağayı taş yapacakmış..

— Ağayı taş yapacakmış..

— Ağayı taş yapacakmış..

— Hadi canım deli olma.. Herifde o kuvvet yoktur. Töbe töbe de ne günlere kaldık.. Dilerim çarpılsın..

— .. Eşref oğlu gibi..

— Tez zamanda Allah kaldırsın..

Ressam bir daha görünmedi. Şehre gitti. Geldi. Birşeyler götürdü. Getirdi. Eve girdi. Çıkmadı. gelenleri, kapıdan bakanları koğdu. Tersledi.

* * *

Aradan iki ay geçti. Genç ressam şehre döndü. Onun dönüşünü haber alan köylüler sendiler. Lâkin onun oturduğu er kilise gibi öylece kalmıştı. Eşyaları alıp yakmalıdır. Lâkin ağaya danışmak lâzımdı. Hay aksi şeytan.. Ağa da iki gün evvel civar köylerden öşür almıya gitmişti.

* * *

Nihayet ne olursa olsun karar verdiler, bir sabah henüz ortalık ağarırken köy ihtiyarları eve koştular. Eşyaları, her şeyi alıp götüreceklerdi. Onları görmek bile küfürdü ama kapının halkasını çıkardılar. Delikanlılardan biri öne atıldı Kapıyı arkasına kadar dayadılar. Fakat:

— Ayyt nidaları bir biri ardınca mitralyöz gibi çatladı. Sararak solanlar kabak dizileri gibi sıralandı.

Ağanın mermerden bir suratı taş gibi kendilerine bakıp duruyordu.. Herif dediğini yapmıştı işte.. Ağayı taş yapmıştı!

Mümtaz Zeki

Kastamonuda genç muallimlerin faaliyeti

Kastamonuda ilim hayatını talim eden, bilhassa ilk tahsil çağındaki insanlarla yakından alhkadar olan bir zümre vardır. Bu zümre müntazam içtimalar tertip eder, konferanslar verir. Halka yeni harfleri öğretmek için mesai sarfeder. Kastamonudaki genç muallim zümresi içtimaî vazifesini büyük dikkatle ifa etmektedir.

Resmimiz bu mballimlerden bir gurubu göstermektedir.

Maraş Çeltik Fabrikası T. A. şirketinden :

Şirketimiz heyeti umumiyesi 932 senesi Ağustos ayının 15 inci Pazartesi günü zevali saat onda şirket merkezi olan Maraş'ta fevkalâde olarak içtima edeceğinden şirket esas mukavelenamesinin aşağıda yazılı bazı maddelerinin tadiline ve halen sermayesi olan 120 bin liranın 158 bin liraya tezyidine müteallik bu içtimada Ticaret kanunu mucibince bir hisse sahibinin dahi hakkı reyi bulunduğuna göre bilûmum hissedaranın yevm ve saati mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

Ruznamei müzakerat

Şirket esas mukavelenamesinin beşinci, on birinci, on ikinci, on üçüncü, on beşinci, on yedinci, on sekizinci, yirmi birinci, yirmi üçüncü, yirmi dördüncü, otuz dördüncü, otuz beşinci maddelerinin tadili.

Maddelerin tadil metinleri berveçhâtidir :

Madde 5 — Şirketin sermayesi 158 bin liradan ibaret olup beheri beş Türk lirası kıymetinde 31600 hisseye münkasemdir. Heyeti Umumiyenin işbu sermayeyi bir misli tezyit salâhiyeti olacaktır. Tezyidi sermayeye karar verildiği zaman hükûmete malûmat verilecektir. Sermayenin bir mislinden fazla tezyidi evvelemirde hükûmetin muvafakatinin istihsaline mütevakkıftır. Şirketin ihraç eyliyeceği hisse senedatının nümuneleri ihraçtan evvel tasdik edilmek üzere İktısat Vekâletine tevdi olunacaktır. Sermayenin tamamı Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası ile diğer müesseseler tarafından taahhüt ve imza olunmuştur.

Madde 11 — Şirketin umur ve mesaliki heyeti umumiye tarafından müntahap ve beş azadan mürekkep bir meclisi idareye ihale olunur. Azanın ikisi Türkiye Sanayi ve Maadin Bankasından gösterilecek namzetler meyanından intihap olunacaktır.

Madde 12 — Meclisi idare azası iki sene müddetle intihap olunacak ve her sene kıdem itibarile ikisi çıkarılarak yerlerine aharı intihap kılınacaktır. Şu kadar ki, çıkan azanın tekrar intihabı caiz olacaktır. Türkiye Sanayi ve Maadin Bankasından gösterilen namzetler meyanından intihap olunan azaları mezkûr banka her zaman tebdil edebilir. Bu suretle yeniden tayin edeceği azaların intihapları ilk içtima edecek heyeti umumiyede tasdik olunur.

Madde 13 — Meclisi İdarenin içtimaı icabı maslahata ihtiyaç ve zarurete tabi olup şirketin merkezinde toplanması zaruridir. Müzakeratın muteber olması lâakal nısfından bir ziyade azanın bizzat huzuruna mütevakkıftır. Meclisi İdarenin kararları hazır bulunan azanın ekseriyet arasile dahi muteber olur. Tesavii ara vukuunda reisin bulunduğu taraf tercih olunur.

Madde 15 — İdare Meclisi azasından her biri bedeli kıymeti asliyesi itibarile şirket sermayesinin akalli yüzde birine muadil kıymeti haiz mikdarda hisse senedatını şirkete tevdie mecburdur. Tevdi olunan hisse senedatı azanın heyeti umumiyeden istihsali beraat edecekleri vakte kadar zamanı idarelerinden mütevellit mes'uliyetlerine karşı teminat hükmünde olup ahara devrolunamaz. Maksatla imzalanarak şirket sandığında hıfzolunacaktır. Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası kendi azaları namına hisse senedatı tevdi edebilecektir.

Madde 17 — Meclisi İdare Reisi her sene Türkiye Sanayi ve Maadin Bankasına ait aza meyanından tayin olunur.

Madde 18 — Meclisi İdare azasının yekdiğerine niyabeten rey vermeleri caiz değildir.

Madde 21 — Meclisi İdare azası hasılatı safiyeden kendilerine tahsis kılınacak hisseden başka mecliste hazır bulunacakları günler için heyeti umumiyeden takdir ve tayin edilecek veya yevmi bir ücret dahi ahzedeceklerdir.

Madde 23 — Heyeti umumiye her sene mart ayı zarfında şirketin merkezinde sureti adiyede akti içtima eder. Bundan başka meclisi idare ve Murakıpler icap eyledikçe sureti fevkalâdeden olarak heyeti umumiyeyi davet edebilirler. Sermayenin yüzde yirmisini temsil eden hissedaranın talebile dahi Meclisi İdare ve iknaı halinde İktısat vekâleti heyeti umumiyeyi içtimaa davete salâhiyettardır. Her sene heyeti umumiyenin içtimaı nihayet yirmi gün akdem tahriren İktısat Vekâletine ihbar olunacak ve heyeti mezkûre de vekâlet tarafından bir komiser hazır bulundurulacaktır.

Meclisi idare ve murakıp raporlarile senelik bilânçodan ve heyeti umumiye zabıtnamelerinden ve heyeti mezkûrede hazır bulunan hissedaranın esami ve miktarı hisselerini mübeyyin cetvelden dörder nüshası İktısat Vekâletine gönderilecektir.

Madde 24 — Heyeti umumiye vekâleten veya asaleten lâakal on hisseye sahip olan hissedarandan mürekkep olacaktır? Heyeti umumiyede gerek asaleten ve gerek vekâleten hazır bulunan hissedaranın her on hisse için bir reyi olacaktır.

Madde 34 — Şirketin senei maliyesi Kânunusani iptidasından bed'ile Kânunuevvelin sonuncu günü hitam bulur. Meclisi İdare her sene nihayetinde şirketin matlubat ve düyunatını havi bir defteri umumî tanzim ve işbu defter ile müvazene defterini ve hesabatı heyeti umumiyenin içtimaından kırk gün evvel murakıplere ibraz ve tebliğ edecek ve heyeti umumiyenin hini içtimaında ona takdim edilecektir. Heyeti umumiyeye dahil olmak salâhiyetini haiz olan her hissedar mezkûr defterleri ve hesabatı mütalea ve muayene edebilir.

Madde 35 — Şirketin bilûmum masarif ve düyun ve faizleri ve emvali gayri menkule ile fabrika alât ve edevat itfa bedelleri çıktıktan sonra kalan şirketin temettüatı safiyei seneviyesinden evvelâ bilâisisna hisselerin cümlesi faiz olarak bedeli tesviye edilmiş ise sermayeye yüzde beş itasma kifayet edecek mebaliğ ve saniyen ihtiyat akçesini teşkil etmek üzre temettüatı mezkûrenin yüzde onu ifraz olunduktan sonra baki kalan kısmı sureti atiyede taksim olunur.

Meclisi idare azasının her birine yüzde birer, ve Meclisi İdarenin tetkik edeceği şekilde ikramiye olarak müdür ve memurin ve müstahdimine yüzde beş mütebakisi hissedarana.

Bunlardan başka esas mukavelenamesinin birinci ve yirmi yedinci maddelerinde (Ticaret Vekâleti) yerine (Türkiye Sanayi ve Maadin Bankası ikame edilecek ve altıncı, onuncu, 44 üncü maddelerindeki (Dersaadet) kelimesi yerine (İstanbul) kelimesi ve yirmi dokuzuncu, otuzuncu maddelerinde muharrer (Müfettiş) tabiri yerine (Murakıp) tabiri konulacak ve otuz altıncı madde külliyen tayyedilecektir.

Maraş Çeltik Fabrikası T.A. Şirketinden:

1 — Meclisi idare ve murakıp raporlarının kıraati.
2 — Bilânço ve hesabatın tetkik ve Meclisi İdarenin ibrası.
3 — Nizamname mucibince çıkacak nısıf aza yerine diğerlerinin intihabı.
4 — Murakıp tayini.
5 — Heyeti Umumiyenin 16 Ağustos 1932 tarihine müsadif salı günü zevali saat onda şirketin merkezi bulunan Maraş Çeltik fabrikasında alelâde senelik içtimaına muhterem hissedaranın teşrifleri rica olunur.

3. Ko. Sa. Al. Ko. dan.

Çatalca Mst. Mv. fırın odunu pazarlıkla alınacaktır. İhalesi 14-7-932 perşembe günü saat 16 da yapılacaktır. Şartnamesini almak isteyenlerin hergün ve pazarlığa iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (521) (3176)

* * *

K. O. kıt'aları ihtiyacı için 24 ton arpa müteahhit nam ve hesabına alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 18-7-932 pazartesi günü saat 16da komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (475) (2896)

* * *

K. O. ve 1. inci fırka ihtiyacı için 5000 kilo sabun aleni münakasa ile alınacaktır. İhalesi 20-7-932 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini almak üzere hergün ve münakasaya iştirak edeceklerin de vakti muayyeninde komisyonumuza müracaatları. (494) (3021)

* * *

1— Edremitteki kıtaatı askeriye için (290000) kilo kuru ot kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. İhalesi 30 Temmuz 932 tarihine müsadif cumartesi günü yapılacaktır.

II— Talipleri şartname ve evsafı görmek ve almak üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin de ticaret odası tastiknamesi ve teminatı muvakkateleri ile kapalı zarfla aynı günde ve saatte Edremit askerî SA. AL. KO. na müracaatları ilân olunur. (515) (3154)

* * *

K. O. ve birinci fırka ihtiyacı için 3360 kilo mercimek aleni münakasa ile alınacaktır. İhalesi 18-7-932 Pazartesi günü saat 15 de komisyonumuzda yapılacaktır, Şartnamesini almak üzere her gün ve münakasaya iştirâk edeceklerin de vakti muayyende komisyonumuza müracaatları. (471) (2898)

* * *

Manisadaki fırka kıt'atı için 23,000 kilo pirinç alenî münakasa ile alınacaktır. İhalesi 15-8-932 Pazartesi günü saat 15 dedir. Şartnamesi KOM. dadır. Taliplerin vakti muayyeninde Manisa Fırka 16 Sa. Al. Ko. na müracaatları. (553) (3328)

* * *

Manisadaki kıt'at için senelik (37,500) kilo patates alenî münakasa usulile alınacaktır. İhalesi 10-8-932 çarşamba günü saat 15 tedir. Şartnameyi görmek isteyenlerin komisyonumuza taliplerin vakti muayende Manisada 16. Fırka Sa. Al. Ko. na müracaatları. (552) (3327)

* * *

Bergama'daki kıtaat için kapalı zarfla münakasaya konulan 83,000 kilo oduna verilen fiat gali görüldüğünden 18-7-932 pazartesi günü saat 15 te ihale edilecektir. Taliplerin teminat makbuz ve ticaret odasından tasdikli Bergama'daki alım satım komisyonuna müracaatları. (548) (3323)

* * *

Tekirdağındaki kıt'at için 7750 kilo ıspanak 4,000 kilo bakla 5500 kabak 10,000 fasulya 5500 domates 11,000 patlıcan 12750 pırasa 10,500 lahna aleni münakasada verilen fiatlar gali görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 17-7-932 pazar günü saat 14 dir. Taliplerin Çorluda 61 inci fırka alım satım komisyonuna muracaatları. (550) (3325)

* * *

Konya askerî orta mektebi için inşa edilecek bina kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur. 4 Ağustos 932 perşembe günü saat 15 te ihale olunacaktır. Şartname ve keşifnamesini görmek istiyenlerin her gün ve taliplerin vakti muayyen ve saatinde teklif (2568) liralık teminat mektuplarile Konya'da beşinci K. O. al sa komisyonuna müracaatları. (547) (3299)

* * *

Çorludaki kıt'at için 10,000 kilo sade yağı ve Tekirdağı için 13,000 kilo sade yağı kapalı zarfla verilen fiat gali görüldüğünden pazarlığa konmuştur. İhalesi 20-7-932 çarşamba günü saat 14 dır. Taliplerin vakti muayyeninde Çorlu Alım Satım komisyonuna müracaatları (549) (3324)

Manisa Belediyesinden:

419,000 lira bedeli keşifli Manisa şehrine isale ve tevzi edilecek su işi kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Münakasa şartnameleri Mnisa - izmir - İstanbul Ankara - Konya - Adana Belediyelerinden alınır. Proje ve fennî şartnameler (50) lira mukabilinde Manisa belediyesinden verilir. Teklifname evrak münakasa şartnamesinde gösterilmiştir. Münakasa 1/9/932 tarihine müsadif Perşembe günü saat (10) da Manisa Belediye dairesinde yapılacağından teklif mektuplarının makbuz mukabilinde mezkûr tarihte Manisa Belediye Riyasetine tevdii lüzumu ilân olunur. (3147)

Ankara vilâyetinden:

Merkez ilk mekteplerile Etimes'ut yatı mektebi ve halk odası ve Millet mektepleri ihtiyacı için tedarikine lüzum görülen asgarî 252 ton yerli kokun beher tonu 40 lira muhammen bedel üzerinden 8 Ağustos 932 pazartesi günü saat 15 te ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş olduğundan talip olanların şeraiti anlamak üzera her gün encümen kalemine müracaatları ve münakasaya iştirak edebilmek için 756 liralık teminatı muvakkateye ait Muhasebei hususiye makbuzu veya muteber bir banka kefalet mektubunu teklifname zarfına rapten makamı vilâyette müteşekkil encümene vermeleri ilâa olunur. (3257)

Istanbul Birinci ticaret mahkemesinden :

Mahkemece mukaddema ilânı iflâsına karar verilmiş olan Londra oteli sabık müsteciri Kufakos Avangilidis efendiye ait iflâs muamelesi hitam bulmuş ve kararı mahkeme veçhile tasfiyenin kapatılmış olduğu ilân olunur.

Istanbul Birinci ticaret mahkemesinden :

Mahkemece mukaddema ilânı iflâsına karar verilmiş olan Galeridöbebeye ait iflâs muamelesi hitam bulmuş ve kararı mahkeme ile tasfiyenin kapatılmış olduğu ilân olunur.

Birinci ticaret mahkemesinden:

Mahkemece mukaddema ilânı iflasına karar verilmiş olan Kürkçü oğlu Yorgi efendiye ait iflâs muamelesi hitam bulmuş ve kararı mahkeme veçhile tasfiyenin kapatılmış olduğu ilân olunur.

8 inci icra Dairesinden :

Bir deynden dolayı medyun bulunan Galatada Manukiyan hanında 6 numaralı ticarethanede ikamet etmekde olan Yorgi Kırmıçı mezkûr ikametgâhdan bir sene evel çıkdığı teblig memurunun meşruhatından anlaşılmış olduğundan ödeme emrinin teblig makamına kaim olmak üzere ilânen teblig olunduğu ilân olunur.

Fatih sulh 3 üncü hukuk hakimliğinden :

Atikalipaşa mahallesi lodos sokağında 11 numaralı hanede sakine müteveffa Hüseyin efendi sağirleri Nesibe; Saime çocuklara sinnirüşte vusullerine kadar aynı hanede sakine anne anneleri Ayşe hanımın 13 7-932tarihinden itibaren vasi tayin edildiği ilân olunur.

Istanbul dördüncü icra dairesinden :

Zeynep hanımla Hasan efendinin Dimitri efendiden istikraz eylemiş oldukları mebaliğe mukabil vefaen mefruğ Fatihte mimar Sinan mahalesinin teke sokağında atik 25 mükerrer cedit 35 numaralı ma bağçe muhterik hane arsası elyevm bağçe ve kulube 45 gün müddetle mevkii müzayedeye vaz olunarak 100 lirada talibi uhtesinde olup bu kere bedeli müzayedesi hattı layikinde görülemediğinden bir ay müddetle temdiden müzayedeye vaz olunmuştur

Hududu: Sağ tarafı Vehbi efendi hane ve bağçesi, sol tarafı borçluya ayit diğer arsa arkası Şemsettin bey bağçesi, cephesi teke sokağile mahduttur

Mesahesi: 14881 metro murabbaı olup kıymeti muhammınesi temamı 398 lira olup, talip olanlar 929 1530 dosya numarasile 18 8 932 tarihinde saat 14 17 ye kadar müracaat eylemeleri, ve fazla malûmatı dosyasında münderiç bulunduğu ilân olunur.

Istanbul Mahkemei asliye Birinci Ticaret dairesinden :

Istanbulda Eminönünde 100 No lu mağazada şapkacı ve kunduracılıkla meşgul Karebet boyaciyan efendinin eshabı matlubu ile icraen akteylediği korgordatonun mahkememizce tetkikatı 18 temmuz 932 pazartesi günü saat 14.30 da icra kılınacağından bu bapta alâkadar olanların yevm ve saati mezkûrda mahkemede hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Sultanahmet Sulh mahkemesi ikinci hukuk dairesinden :

Tevfik Bey ile Istanbul Defterdarlığının şayian mütesarrıf oldukları Beyoğlunda Kamer hatun mahallesinde Kalyoncukulluğu sokağında 120 158 numaralı hanenin kârgir ve derunu yağlı boyalı ve altı kattan ibaret ve zemin katında bir matbah ve odunluk kömürlük ve ikinci katta bir oda ve bir sofa ve bir bağçe ve 3 ncü katta iki oda bir sofa ve 4 ncü katta iki oda ve bir sofa ve bir aptesthane ve beşinci katta 3 oda ve bir sofa ve bir aptesthane ve 6 ncı katta arkası kapalı ve önü açık daraçadan ibaret ve 5 nci katın tamire muhtaç ve terkos, elektrik, kalorifer mevcut olup izalei şuyuu zımnında furuhtü takarrür etmekle mevkii müzayedeye vazedilerek ilânına karar verilmiş ve 13 Eylül - 932 salı günü saat 15 te artırmanın icrası mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların kıymeti muhammenesi olan 6500 liranın % 10 nu nispetinde pey akçesini hamilen Sultanahmet sulh mahkemesi ikinci hukuk dairesine 46 - 932 numarasile müracaat eylemeleri ilân olunur.

Emniyet Sandığı Emlâk Müzayedesi

Kat'î karar ilânı

Arttırma bedeli	Muhammen kıymeti	Hesap No.	Merhunatın cins ve nev'ile Mevki ve müştemilâtı	Borçlunun ismi
850	14592	3155	Kadıköyünde, Caferağa mahallesinde, atık Yogurtçuçeşmesi cedit Safa (cephesi güneş sokağında eski 13 yeni 10 numaralı yüz yetmiş arşın arsa üzerinde kârgir üç kattan ibaret olup birinci kat: harici antre, iki taş oda, bir mutfak, bir hamam (üç kurna ve sobalı) bir halâ, ikinci ve üçüncü katlar üçer oda, birer salon, birer sofa, birer halâ, (ikinci katta üç balkon vardır.) çatı arası demir çerçiveli ve camekânlı daraça bahçede havuz meyva ve zinet ağaçları galvanizli saçla yapılmış bir garaj, elektrik, terkos, tertibatı, haricen, dahilen, yağlı boyalı, ve üç yüz elli üç arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Zeliha Naciye H. ve Kemal B.
250	6140	9235	Sultanahmette, Firuzağaalemdar mahallesinde Ticarethane sokağında, eski 29 yeni 71 numaralı yüz yirmi arşın arsa üzerinde kârgir beş kattan ibaret olup zemin kat: bir taşlık, bir mutfak, bir kiler, birinci kat: haricî ve dahilî bir antre, bir oda, bir koridor, bir dolap, bir hâlâ, ikinci kat: iki oda bir halâ, bir kiler, bir koridor, ve bu kattan itibaren çıkma üçüncü ve dördüncü katlar ikinci katın aynı olup üst katta sakaflı ve camekânlı, bir balkon, elektrik. terkos ve kısmen hava gazı tertibatını ve yirmi sekiz arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Ülfet, Seniha, Meliha Hanımlarla Osman B.
150	2350	9437	Fenerde, Tahtaminare mahallesinde, Tıryandafil sokağında, eski 1 yeni 5 numaralı doksan beş arşın arsa üzerinde olup ahşap iki kattan ibaret olup tahtında bodrum, birinci kat: Geniş çini antre, bir sofa, iki oda, bir halâ, bir mutfak, ikinci kat: Uç odd, bir sandık odası, bir sofa, bir halâ, bir şahnış, elektrik hava gazı, tertibatı, kuyu ve elli beş arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Mediha H. ve Hafız Ömer Ef.
120	2058	9479	Bakırköyünde, Basmahane civarında eski 124 ve yeni 26 No: lı doksan arşın arsa üzerinde ahşap üç kattan ibaret olup birinci kat: zemini karsömen döşeli antre ve taşlık, bir oda, mutfak, halâ, tahtında odunluk ve kömürlük, bir şahnış ikinci kat: bir sofa, iki oda, bir halâ, bir balkon, üçüncü kat, bir sofa, üç oda, (birinde yük ve sofasında dolap vardır) daraça ve yetmiş sekiz arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Hediye H.
150	4289	9586	Üsküdarda, Çakıcıhasanpaşa mahallesinde atık Mesudiye cedit Kepçedede sokağında eski 2 yeni 80 numaralı yüz altmış arşın arsa üzerinde ahşap iki kattan ibaret olup birinci kat: bir sofa, üç oda, bir gusul hane, bir mutfak bodrum katta kömürlük, kuyu ikinci katta, bir sofa, dört oda, bir kiler, terkos, tertibatı, ve iki yüz üç arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Saide H. bilasale ve Sabri B.tarafından bilvekâle
150	1902	9589	Boğaziçi, Paşabahçesinde, Incirköyünde eski 1 yeni 26-3, 26-3 numaralı doksan arşın arsa üzerinde kârgir iki kattan ibaret olup birinci kat: önü camekânlı: Zemini çimentolu bir dükkân, bir methal, bir kömürlük, merdiven altı dolap, ikinci kat: Bir sofa, iki oda, bir halâ, bir balkon ve on iki arşın aralığı havi maadükkân bir hanenin tamamı. (Hanenin dahili ahşap ve harici sıvazasızdır.)	Cemil B.
60	2973	140	Beykozda, Beykoz mahallesinde atik Alibey cedit kemer sokağında eski 29 ve yeni 25, 25 No: lı ikiyüz otuz arşın rrsa üzerinde ahşap bir kat: ve iki kısımdan ibaret olup birinci kısım: bir sofa, iki oda, bir sandık odası diğer kısım bir koridor, iki oda, bir sandık odası iki halâ, bir mutfak, bir sarnıç (kısmen kârgirdir. zemini kara taştır.) bin üç yüz yetmş arşın bahçe ve bahçede bir kuyu bir havuz, yemiş ve çam ağaçları, ve ayrıca altı bin yüzyetmiş arşın fazla bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Ayşe Muzaffer H.
1500	9727	7400	Kuzguncukta, Kuzguncuk mahallesinde, Paşalimanı caddesinde eski 116 ve yeni 155, 155-1, 155-2 numaralı üç yüz kırk beş arşın arsa üzerinde bir katı kârgir, bir buçuk katı ahşap olmak üzere iki buçuk kattan ibaret olup birinci kat: Bir sofa, beş oda, bir helâ, bir mutfak bir kömürlük, çatı altı dört bölmeo'up birinin kapısı mevcut olup diğerleri yoktur bir sofa, bir kiler, birinci katta balkon, terkos tertibatı denizde demir bir iskele, ufak bir rıhtım, tahtında kayıkhane, bahçede kırk arşın arsa üzerinde bir oda bir antre (gazino zemini karsömen döşeli iki kola iki kapı olup bir denize diğerlerinden arsaya çıkılır) ve yüz otuz iki arşın bahçeyi havi maagazino bir sahilhanenin tamamı.	Emine Muzaffer H.
610	3950	8859	Galatada, Arapcamiişerif mahallesinde, Alacamesçit sokağında eski ve yeni 27 numaralı doksan beş arşın arsa üzerinde ahşap üç buçuk kattan ibâret olup (bodrum kat kârgirdir) birinci katta çini antre bir mutfak, tulumbalı kuyu, bir halâ, bir oda, (altında bodrum) ikinci kat: Iki oda, bir sandık odası, bir sofa, bir halâ üçüncü kat: Iki oda, bir sofa, bir halâ, ikinci ve üçüncü katlarda çıkma elektrik tertibatını havi bir hanenin tamamı.	Osman Ef.
50	600	19856	Merdivenköy Sahrayıceditte Tekke sokağında eski 5,6 yeni 8 No. lı yüz yirmi arşın arsa üzerinde ahşap zemin kat: Toprak avlu, mathal, bir oda, halâ, birinci kat: Bir koridor, iki oda, ve altı yüz seksen arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı.	Ibrahim B.
1000	11970	9507	Bogaziçinde, Büyükderede, Büyükdere caddesi Eskinavi sokağında eski 352, 354, 356, 2 ve yeni 329, 331 Büyükdere caddesi ve 4, 6 Eskinavi sokağında biri 130 diğeri 150 arşın arsa üzerinde olup 6 numaralısı ahşap haricen bir antre, dahilen koridor, şeklinde bir sofa, üç oda, kârgir üzeri daraçalı bir mutfak, tulumbalı sarnıç, bir halâ, birinci kat: bir sofa, bir şahnış, üç oda, halâ, bir balkon, ikinci kat: bir oda, iki tarafı daraça elektrik ve terkos tertibatı, (yağlı boyalı ve pencereler pancurludur.) bodrum katında iki büyük zemini çimento döşeli taşlık, ve ocak mahalli, 331 numaralı hane kârgir apartman şeklinde kullanışlı içeriye girildikte karsömen döşeli bir taşlık, iki bodrum birinci kat: birinci daire, dört oda, bir mutfak, bir halâ, bir koridor, iki balkon ikinci kat: ikinci daire, dört oda, (odanın biri zemini tahtadır) bir mutfak, bir koridor, bir halâ, iki balkon, üçüncü kat, bir oda, bir daraça, su deposu, Enstelasyon tertibatı tulumbalı kuyu, terkos, elektirik tertibatı. 329 numaralısı dükkân olup önü camekânlı ve ustor kepenkli çini döşeli ve tahtında bodrum, elektrik tertibatı ve yüz otuz dokuz arşın bahçeyi havi cem'an iki hane ve bir dükkânın tamamı. (merdivenler mozayık, birinci kattan itibaren üç tarafa çıkma vardır)	Annik H. vekili Köseyan Antvan Takfor Ef.
1200	17275	9569	Balatta, Tahtaminare mahallesinde, eski Tahtaminare yeni Kıroğlu Tathaminare sokağında eski 139, 137, 142, 141, 14, 141 Mü. ve yeni 1, 133, 135, 137, numaralı iki yüz yirmi arşın arsa üzerinde kârgir üç kattan ibaret olup birinci kat: Zemini çimento önü camekân ve ustor kepenkli ahşap tezgâh, iki yüz seksen üç yüz okka kadar ek-	Fatma H.

(Lûtfen sayfayı çeviriniz)

TüRK MAARiF CEMiYETi

Atina, Kahire, Rodos Seyahati

Hareket tarihi 20 Temmuz Bilet için istical ediniz. İstanbul Halkevinde Maarif cemiyetine ve Beyoğlunda (PASRAPİT) acentesine müracaat olunmalıdır Tel B 451

Basurlulara: HEDENSA Ameliyatsız memeleri kurutur, kanı keser, evcai teskin eder. Dünyanın emsalsız bir ilâcıdı.

İnhisarlar umumî müdürlüğünden:

Ecnebî memleketlerden celbetmek suretile mübayaa edeceğimiz 83540 lira kıymetinde Sellüloz kâğıdı, Kromo Erzats kartonu, renkli sigara kâğıdı, Likör ve rakı şişe ve kapsülü, muhtelif elektrik motörlerile mantar makinesi ve şarap tulumbaları ve eşyayı saire bedelleri mukabilinde yerli mamulât ve mahsulâtımızın bir kısmı iic takas esasları dairesinde itaya talip olanların 25-7-932 tarihine kadar behemehal tekliflerinin teminat akçelerile birlikte mübayaa komisyonumuza tevdii ve şartnamelerini görmek ve tafsilât almak için de hergün Istanbul Galatada mübayaa komisyonumuza müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (221)

Gireson Belediye Reisliğinden:

Gireson Vilâyet merkezinin yapılacak olan plân ve haritası 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Talip olanlar fennî şeraiti havi tekliflerini bildirecekler. Münakasanın hitamı olan Temmuzun 30 uncu cumartesi günü saat 15te teklifler tetkik edilecek fiat ve şerait hususunda en muvafık teklif yapana ihale edilecektir: Teklifler kapalı zarf usulüne tevfıkan yapılacak ve %7 buçuk teminat verilecektir. Talip olanların Gireson belediye reisliğine müracaatları ilân olunur.

mek istiap eder furun ve elyevm odunluk olarak müstamel içiçe iki depo merdiven altı dolap dokuz basamak mozayik merdivenle çıkıldıkta bir koridor üzerinde hamurhane ahşap asma oda, bahçeye kapısı mevcut ve harman mahalli, bahçede iki ahşap kömürlük, bir halâ, ikinci kat: Bir numaralı daire çini bir sahanlık, büyük bir sofa, dört oda, bir halâ, bir mutfak, üçüncü kat, iki numaralı daire bir numaralı dairenin aynı (bir balkon vardır) ve yirmi beş arşın arsa üzerinde mukaddema dükkân elyevm oda olarak, müstamel üzeri daraça ve yüz beş arşın bahçeyi havi seneden maaarsa üç dükkân elyevm bir dükkân ve tahtında furunu müştemil bir apartmanın tamamı.

800 9600 8646 Boğaziçi Vaniköyünde, Vaniköy caddesinde eski 48,73 yeni 88,90 73 numaralı beş züz seksen arşın arsa üzerinde ahşap iki kattan ibaret olup zemini çimento bir taşlık, dört oda, bir sofa, bir halâ, tahtında bir kayıkhane, ikinci kat: bir sofa, üç oda, ve bir salon, bir oda, ve yanında iki katta altı oda, iki salon, bir taşlık (bu hane iki kısma ayrılmış ayrı ayrı bahçeleri ve üç methali mevcuttur) ve altmış beş arşın arsa üzerinde mutfak, bir oda, ve bin iki yüz elli beş arşın bahçe ve bahçede yemiş ağaçları, laklı havuz bir sarnıç, büyük bir rıhtım, ve hava gazı, terkos tertibatını havi muhtacı tamir bir sahilhanenin tamamı. — Ahmet Ziyaettin B.

Yukarıda cins ve nev'ile mevki ve müştemilâtı yazılı emlâk 61 gün müddetle icra kılınan aleni müzayede neticesinde hizalarında gösterilen bedellerle talipleri üzerinde takarrür ederek birinci ihalesi icra ve 31 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş 18 Ağustos 932 tarihine müsadif perşembe günü saat on dötten itıbaren müzayedeye mubaşeret olunarak saat on beş buçukta arttırma bedelleri muhammen kıymeti geçtiği takdirde kat'î kararlarının çekilmesi mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların mezkûr günde saat on beş buçuğa kadar sandık idaresine müracaat eylemeleri ve saat on beş buçuktan sonra vuku bulacak müracaatların kabul edilmiyeceği ve mezkûr emlâke evvelce talip olanların kat'î kararları esnasında hazır bulunmadıkları veya başka talip zuhur eylediği takdirde evvelki taliplerin müzayededen çekilmiş addolunacakları lüzumu ilân olunur. (3330)

Do. İhsan Sami
ISTAFILOKOK AŞISI
Stafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Divanyolu No. 189

YAZ GELDi!

Ipeklilerinizi kurtarınız????
SÛ - DO - RONO PERTEV
Yalnız lüzumu olan ve arzu edilen mahallerdeki teri keser, vücude hiç bir mazarrat vermez. Sıhhat vekâletinin müsaadei resmiyesini haizdir.

Sıhhî yemekler - Buzlu içkiler
FRiGECO
18 ay vade ile
SATiE

SEYRiSEFAiN
Merkezi idaresi Galata köprübaşı B 2623
Şube A, Sirkeci Mühürdar zade Han 22640

Kiralık Dükkân
Büyükada iskelesinde 8 numaralı dükkân müzayede ile 935 senesi Mayıs nihayetine kadar kiralanacaktır. Ihale 21 - 7 - 932 Teminat % 10. (3110)

Idarece aşağıda ismi yazılı elbise münakasa ile satın alınacaktır. Teminat % 10 dur.
Ihale 14 - 7 - 1932 saat 16.
Kostüm 1 tane.
Hademe elbisesi 35 tane.
Kasket 36 tane. (2875)

ZAYILER
Terhis tezkeremi ve nüfus cüzdanımı zayi ettim. Yenilerini çıkaracağımdan eskilerinin hükmü yoktur.
Yani veledi Teologos

16 Temmuz
Hakimiyeti Milliye bayramı
Türk Maarif Cemiyeti
ROZET
tevzi günüdür.

VAKIT
Adres: Istanbul Ankara caddesi Vakıt yurdu.
Telefon: Yazı işleri 2.4379 ve 2.3872 idare 2.4370.
Posta kutusu: 46.
Telgraf: Istanbul Vakıt.

Abone şartları:

	1	3	6	12	
Dahilde	150	400	750	1400	Aylık Kuruş
Hariçte	—	800	1450	2700	„

ilân şartlarımız:

	Resmi	Hususi
Satırı	10 Kş	12,50 Kş.
Santimi	20 „	25

Küçük ilân şartlarımız:

1	2	3	4	1-10
30	50	65	75	100 Kuruş

Defalı

A — Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir
B — 4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 kuruş zammolunur.

VAKIT MATBAASI
Sahibi: Mehmet Âsım. Umumî
Neşriyat müdürü: Refik Ahmet

Sinir ağrısı cinsinden başağrılarında, gerek yüzün yarısı, gerek alın, gerekse alt veya üst çene ağrıdığı zaman, 1 — 2 Aspirin tableti bu ağrıları sür'atle ve uzun bir müddet için tamamiyle bertaraf eder.

TAKLİTLERDEN SAKININIZ!
İSRARLA **ASPİRİN** İSTEYİNİZ
BAYER

Türk

lerinin en büyük vazilesi nedir

Çocuklarını Tutumlu ve Muktesit Yetiştirmek.

Ohalde derhal

Ziraat Bankasından

BİR ALINIZ

Sirkeci gümrüğü müdürlüğünden:

Kap	Kilo	Cinsi
1 Çuval	78	Kaşer peyniri

Yukarda miktarı yazılı kaşer peyniri 30-7-932 tarihinde dahil ve hariç olmak üzere ihale ve satılacaktır. (3127)